

MOC WSPÓLNEGO DZIAŁANIA

Ewa Kaczor - rodowita koźmiczanka, od niemal 30 lat zarządza samorządowym przedszkolem, integrując mieszkańców wokół wspólnych projektów - „razem możemy więcej”, s. 16

JUBILEUSZ MAŁŻEŃSTW W WIELICZCE

Pary małżeńskie z gminy Wieliczka świętowały jubileusz złotych i diamentowych godów. Jubilaci otrzymali medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie”, s.22

MARKOWE ZADUSZKI JAZZOWE

Wieczór Mistrzów w Wielickim Centrum Kultury z inicjatywy Marka Stryszowskiego - twórcy legendarnej formacji LABO-RATORIUM, s.12

Bezpłatny magazyn kulturalno-informacyjny

nr 12 (109), grudzień 2022

Puls Wieliczki

ISSN: 2353-3226

SUŁKOWIANIE

s. 6

GRUDZIEŃ 2022

aktualności / wydarzenia

- 3 Inauguracja nowego roku akademickiego na Uniwersytecie Trzeciego Wieku im. Jana Pawła II w Wieliczce
- 4 Patriotyczne Śpiewanie dzieci i młodzieży w Solnym Mieście
- 6 Jubileusz 15-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Sułkowianie”
- 8 Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Wieliczce
- 9 Wspólne patriotyczne śpiewanie z Chórem CAMERATA
- 9 30 LAT STRAŻY MIEJSKIEJ WIELICZKA
- 10 Jubileusz 15 - lecia Chóru Gospel Voice
- 11 Finał Wielickiej Kampanii Pomarańczowej Wstążki
- 12 Markowe Zaduszki Jazzowe Wieliczka 2022
- 13 Wernisaż wystawy Wielickiej Grupy Twórców ART KLUB
- 14 Koncert Jubileuszowy 150 lat Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”
- 19 Budowa nowego Przedszkola Samorządowego w Koźmicach Wielkich
- 19 Trwa budowa nowego centrum edukacyjnego w Wieliczce
- 20 Finałowy koncert Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej
- 21 15-lecie Grupy „TWÓRCZE CZWARTKI”
- 21 ŚLADAMI HISTORII
- 22 JUBILEUSZ MAŁŻEŃSTW w WIELICKIM MAGISTRACIE
- 27 Kulturalny Rozkład Jazdy
- 28 Poświęcenie odnowionego nagrobka Bolesława i Zbigniewa Machowiczów - żołnierzy Legionów Polskich
- 29 Patriotyczne Śpiewanie z Dwójką
- 29 Uroczystości przy pomniku w Koźmicach Wielkich
- 30 Biblioteka na pomarańczowo podczas Kampanii Pomarańczowej Wstążki
- 30 Jesienne spotkania i warsztaty w filiach bibliotecznych
- 31 Bombki na Święta od wielickich bibliotekarzy
- 31 I ty możesz zostać św. Mikołajem!
- 32 75 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEDSZKOLA W MIETNIOWIE
- 34 XIX WIELICKI BIEG NIEPDLEGŁOŚCI
- 36 Kampania Pomarańczowej Wstążki
- 37 ZABAWA ANDRZEJKOWA Z WIELICKIM CENTRUM KULTURY
- 38 Koncert zaduszkowy w wykonaniu Orkiestry Dętej Hejnał z Byszyc
- 38 Informacja o działalności LGD w 2022 roku
- 39 Metamorfozy w Naturhouse
- 40 II Bieg Charytatywny dla Janusza
- 41 Koszykówka w wykonaniu niepokonanych dziewcząt z Węgrzc Wielkich
- 41 Małopolska Liga JU-JITSU - SALT CUP w Wieliczce
- 43 KINO WIELICKA MEDIATEKA ZAPRASZA

zbliżenia

16 Ewa Kaczor - MOC WSPÓLNYCH DZIAŁAŃ

wywiad

24 Jadwiga Duda: Strażniczka wielickiej historii

z górnej półki

33 Jarosław Czechowicz poleca

by zdrowym być...

42 Zdzisław Kapera: BY ZDROWYM BYĆ

Inauguracja nowego roku akademickiego na Uniwersytecie Trzeciego Wieku im. Jana Pawła II w Wieliczce

14 LISTOPADA W WIELICKIEJ MEDIATECE ODBYŁ SIĘ INAUGURACYJNY WYKŁAD DLA SENIORÓW. ROZPOCZĄŁ ON KOLEJNY ROK AKADEMICKI NA UNIWERSYTECIE TRZECIEGO WIEKU IM. JANA PAWŁA II, KTÓRY ZOSTAŁ POWOŁANY W 2011 R. W RAMACH WSPÓLNEJ INICJATYWY MIASTA I GMINY WIELICZKA ORAZ CENTRUM JANA PAWŁA II „NIE LĘKAJCIE SIĘ”.

Wykład inauguracyjny zajęcia wygłosił burmistrz Artur Koziół, który przypomniał o początkach Uniwersytetu - jego powstanie było odpowiedzią na nauczanie Ojca Świętego Jana Pawła II. Nawiązał też do kolejnego ważnego wydarzenia, jakim były Światowe Dni Młodzieży na Campus Misorcordiae w Brzegach w 2016 roku, także stanowiące kontynuację nauczania polskiego papieża. Poprosił też, by studenci nigdy nie zapomnieli o Polach Miłosierdzia, gdzie młodzież całego świata

spotkała się z papieżem Franciszkiem, a dziś mieści się tam centrum społeczne - świadectwo dzieła. Po tym wprowadzeniu licznie zgromadzeni seniorzy obejrżeli film pt. Baldachim, a następnie wysłuchali wykładu na te-

Wydawca / Redakcja

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
Rynek Górny 6, 32-020 Wieliczka
e-mail: pulswieliczki@wieliczka.eu
www.wck.wieliczka.eu

WIELICKIE
CENTRUM KULTURY

Puls Wieliczki

PUNKTY DYSTRYBUCJI:

Wieliczka: Wielickie Centrum Kultury, UMiG Wieliczka, CER Solne Miasto, Punkt Informacji Turystycznej, Punkt Obsługi Mieszkańców, Wielicka Mediateka, Ośrodek Zdrowia, Urząd Pracy, Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce, MGOPS Wieliczka, Zarząd Budynków Komunalnych, Apteka nad Solą, Apteka Barbary Lisak, Sklepy Biedronka, Sklep MARKET POINT, Parana Resto i Cafe, Sklep Paleo, Sklep Lewiatan, Mydlarnia U FRANCISZKA, Cukiernia Bieniak, Sklep Groszek na ul. Reformackiej, Sklep Lewiatan ul. Grottgera, Dom Handlowy Kinga, **Krzyszkwice:** Delikatesy Metro, **Czarnochowice:** Sklep GREEN ABC, **Kokotów:** Carrefour Express, świetlica środowiskowa, **Strumiany:** Kropka, **Węgrzce Wielkie:** Żabka, **Grabie:** Sklep u Hani, **Mała Wieś:** Delikatesy Zak, Sklep u Ani, **Sułków:** Delikatesy Sezam, świetlica środowiskowa, **Lednica Górna:** Sklep Żabka, świetlica środowiskowa, **Zabawa:** Sklep Żabka, **Rożnowa:** Sklep Carrefour, **Pawlikowice:** Sklep Lewiatan, **Siercza:** Sklep Lewiatan, **Janowice:** Sklep Avita, świetlica środowiskowa, **Raciborsko:** Sklep Groszek, **Gorzów:** Sklep Sowa, **Grajów:** Sklep MINI-MAX, **Mietniów:** Sklep Wielobranżowy Mietniów 264, świetlica środowiskowa, **Jankówka:** Sklep Wołek Agata, Bogusław, **Golkowice:** GREEN ABC, **Grabówki:** Sklep u Kaczora, **Sygneczów:** Sklep Lewiatan, świetlica środowiskowa, **Podstolice:** Sklep U Zbyszka, **Byszyce:** U Justysi, Hurtownia spożywcza Kaspol, **Brzegi:** Sezam Delikatesy **Koźmice Wielkie:** Apteka Mniszek

PATRIOTYCZNE ŚPIEWANIE DZIECI

10 listopada halę sportową Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego „Solne Miasto” po brzegi wypełniły dzieci z wielickich przedszkoli, które świętując 104. rocznicę odzyskania niepodległości, wzięły udział w koncercie pieśni patriotycznych. Patriotyczny projekt od lat koordynują i prowadzą: Przedszkole Samorządowe Nr 5 w Wieliczce, Samorządowe Przedszkole w Śledziejowicach, Przedszkole Sióstr Urszulanek w Sierczy. Patronat nad wydarzeniem objął Artur Kozioł - burmistrz Wieliczki, który w skierowanych do dzieci słowach podkreślił wartość pokoju. UMiG Wieliczka

fot. UMiG Wieliczka

I MŁODZIEŻY W SOLNYM MIEŚCIE

Wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych to już tradycja, piękna lekcja patriotyzmu, a wykonanie chóru „Solnego Miasta” może napawać dumą i radością – podkreślił burmistrz Wieliczki podczas wspólnego spotkania uczniów szkół podstawowych w Centrum „Solne Miasto” – 10 listopada 2022 r. Wspólnym śpiewom przewodziły połączone chóry Zespołu Szkół Muzycznych w Wieliczce (przyg. Piotr Kiełbiński) oraz Publicznej Szkoły Muzycznej I stopnia w Gdowie (przyg. Elżbieta Gawryszewska), Międzyszkolne Orkiestry Symfoniczna i Dęta pod dyr. Adama Czyżowskiego, nauczycielski zespół instrumentalny: Antoni Majerski (klarnet), Paweł Gajewski (trąbka), Artur Ciborowski (perkusja), Agnieszka Korczyńska (fortepian). Wydarzenie poprowadziła Izabela Szota - dyrektor Zespołu Szkół Muzycznych w Wieliczce. UMiG Wieliczka

fot. UMiG Wieliczka

JUBILEUSZ 15-LECIA ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA „SUŁKOWIANIE”

JUŻ OD 15 LAT ICH WYSTĘPY NIEUSTANNIE ZACHWYCAJĄ I DOSTARCZAJĄ WYJĄTKOWYCH WRAŻEŃ, CHRONIĄC RÓWNOCZEŚNIE OD ZAPOMNIENIA PIĘKNE POLSKIE TRADYCJE I ZWYCZAJE. Z TEJ OKAZJI 11 LISTOPADA W CENTRUM EDUKACYJNO-REKREACYJNYM „SOLNE MIASTO” ODBYŁ SIĘ KONCERT GALOWY ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA „SUŁKOWIANIE”, PODCZAS KTÓREGO TANCERZE ZAPREZENTOWALI NIEZWYKLE BOGATY REPERTUAR TAŃCÓW LUDOWYCH I TAŃCÓW STAROWARSZAWSKICH, A TAKŻE PRZEDSTAWILI SWOJĄ HISTORIĘ, DOROBK I CIEKAWOSTKI ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ.

W naszej pamięci na długo pozostanie niezwykle, finałowy taniec, podczas którego „Sułkowianie” dali pokaz wysokiej klasy umiejętności i talentów. Piątkowa uroczystość była nie tylko okazją do obejrzenia „Sułkowian” na żywo, ale również do złożenia im życzeń i gratulacji. Szczególne podziękowania w imieniu całej lokalnej społeczności na ręce kierowników Zespołu – Agnieszki Zabawy, Janusza Przepióry i Macieja Ziobro złożył burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka Artur Kozioł, dziękując równocześnie Zespołowi za to, że ich występy od tak wielu już lat stanowią wspaniałą wizytówkę Miasta i Gminy Wieliczka na arenie krajowej i międzynarodowej. Do

życzeń dołączyli się również zastępca burmistrza ds. społecznych Agnieszka Szczepaniak, sekretarz Miasta i Gminy Wieliczka Adam Marek Panuś, przewodniczący Rady Miejskiej Tadeusz Luraniec, radni Rady Miejskiej reprezentowani przez Małgorzatę Krasoń i Ludwika Gawora, dyrektor Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Magdalena Golonka, dyrektor Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot oraz zaprzyjaźnione zespoły artystyczne, działające pod naszym patronatem – Chór Camerata, Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia”, Zespół Pieśni i Tańca „Pogórze Wielickie”, Zespół Regionalny „Mietniowiacy”. Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Wieliczce

11 LISTOPADA W WIELICZCE ODBYŁA SIĘ MSZA ŚWIĘTA ZA OJCZYNĘ ORAZ UROCZYSTY PRZEMARSZ, W KTÓRYCH UDZIAŁ WZIĘLI MIESZKAŃCY ORAZ DELEGACJE SKŁADAJĄCE WIĄZANKI KWIATÓW PRZY POMNIKU ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI, ZNAJDUJĄCYM SIĘ PRZY WIELICKIM MAGISTRACIE. OKOLICZNOŚCIOWE PRZEMÓWIENIE WYGŁOSIŁ TADEUSZ LURANIEC - PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ W WIELICZCE.

fot. UMIG Wieliczka

Wspólne patriotyczne śpiewanie z Chórem CAMERATA

11 LISTOPADA W ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI PRZED WIELICKĄ MEDIATEKĄ ODBYŁO SIĘ WSPÓLNE ŚPIEWANIE PIĘŚNI PATRIOTYCZNYCH, W KTÓRYM WZIĘLI UDZIAŁ MIESZKAŃCY ORAZ CHÓR CAMERATA POD DYREKCJĄ IZABELI SZOTY.

fot. UMIG Wieliczka

30 LAT STRAŻY MIEJSKIEJ WIELICZKA

POD CZAS NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI BURMISTRZ WIELICZKI ARTUR KOZIOŁ UHONOROWAŁ PRACOWNIKÓW WIELICKIEJ STRAŻY MIEJSKIEJ, DZIAŁAJĄCEJ POD PRZEWODNICTWEM KAZIMIERZA HANKUSA, KTÓRA W TYM ROKU OBCHODZI 30-LECIE POWSTANIA.

fot. UMIG Wieliczka

KONCERT JUBILEUSZOWY GOSPEL VOICE

Od 15 lat stanowią wspólny dowód na to, że pasja i miłość do muzyki łączą bez względu na wiek, doświadczenia i zainteresowania. W niedzielne popołudnie odbył się Jubileuszowy Koncert działającego pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury Chóru Gospel Voice. Z tej okazji chórzyci zaprezentowali bogaty repertuar utworów religijnych pod wspólnym hasłem „You’ve been so good!” W wypełnionej po brzegi sali kinowej Wielickiej Mediateki pojawili się miłośnicy i sympatycy muzyki gospel, jak również przyjaciele i bliscy chórzystów. Szczególne podziękowania na ręce dyrygent Agnieszki Nabelec dla wszystkich członków Gospel Voice w imieniu gospodarza wydarzenia - burmistrza Wieliczki Artura Kozioła, złożyli przewodniczący Rady Miejskiej w Wieliczkach Tadeusz Luraniec oraz dyrektor Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot. Jak na uroczystość jubileuszową przystało, była to nie tylko okazja do zaprezentowania twórczości Jubilatów, ale również do wspomnień, podsumowań i snucia artystycznych planów na przyszłość. Wśród gości obecnych na sali znaleźli się dyrygenci pracujący z chórem w przeszłości - Marzena Buziak-Oćwieja, Dawid Makosz oraz jego założycielka - Diana Mrugała-Gromek, a całe wydarzenie poprowadziła pracująca z chórem w ostatnich kilku latach Anna Madej. Na zakończenie uroczystości wszyscy dyrygenci wykonali wraz z chórzystami utwór „Shackles”. Wielickie Centrum Kultury

Finale Wielickiej Kampanii Pomarańczowej Wstażki 2022 SKRZYDŁA - SŁOWA MAJĄ MOC

MUZYKA NIE ZNA GRANIC... ŁĄCZY LUDZI, WZRUSZA... MUZYKA ZATRZYMUJE PĘDZĄCY ŚWIAT I PRZYTULA BRZMIENIEM, SŁOWEM, DAJĄC IMPULS WEWNĘTRZNEMU PRZYZWANIU... MUZYKA NIESIE POKÓJ...

Szczególny i energetyczny koncert PRZEMYSŁ AKUSTIK KWARTET uruchomił lawinę pięknych emocji i wprowadził uczestników w podniosły nastrój. Jasnym się stało, że pomysły na Finale w wykonaniu Renaty Przemyskiej, Jacka Bieleckiego, Piotra Wojtanowskiego, Grzegorza Pałki trafiły w 10!. Tegoroczna Kampania była piękna, zatrzymująca i pełna szczególnych wydarzeń i działań. Tylko dlatego, że jesteśmy drużyną, że jesteśmy RAZEM - stąd właśnie płynie wielka moc.

Dziękujemy za honorowy patronat Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka. Jest już tradycją, że w listopadzie Wieliczka symbolicznie staje się pomarańczowa. Dziękujemy wszystkim Partnerom: Niebieska Linia IPZ, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wieliczkach, Sąd Rejonowy w Wieliczkach, Prokuratura Rejonowa w Wieliczkach, Mediateka - Biblioteka Miejska w Wieliczkach, Wielickie Centrum Kultury, Wielicki Ośrodek Sportu, Wydział Szkół i Przedszkoli UMiG Wieliczka, Centrum Solne Miasto w Wieliczkach, Kino Wieliczka Mediateka, EKO Wieliczka, Środowiskowy Dom Samopomocy Fundacji „Leonardo” w Wieliczkach, Centrum Zdrowia Psychicznego Leonardo da Vinci w Wieliczkach, Spółdzielnia Socjalna PRZYSZŁOŚĆ w Wieliczkach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wieliczkach, Straż Miejska w Wieliczkach, Komenda Powiatowa Policji w Wieliczkach. Dziękujemy wszystkim placówkom, podmiotom, instytucjom, które zrealizowały u siebie pomarańczowy dzień! Mnożąc pomysły była imponująca: Przedszkole Samorządowe nr 5 w Wieliczkach, Centrum Pomocy dla Ukrainy w Grabiu, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 w Wieliczkach, Samorządowy Żłobek nr 1 w Wieliczkach, Szkoła Podstawowa w Węgrzyczkach Wielkich, Szkoła Podstawowa w Grajowie, Szkoła Mistrzostwa Sportowego Wieliczka, Szkoła Podstawowa w Podstolicach, Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Sierczy, Szkoła Podstawowa im. Obrońców Westerplatte w Koźmicach Wielkich, Szkoła Podstawowa w Byszcach, Placówka Wsparcia Dziennego - świetlica św. Kingi w Wieliczkach, Filialna Szkoła w Sułkowie, DPS w Sułkowie, Ośrodek Wsparcia dla Seniorów w Wieliczkach, Szkoła Podstawowa w Grabiu, DPS w Grabiu, ŚDS Leonardo w Wieliczkach, Szkoła Podstawowa w Sygneczowie, Szkoła Podstawowa w Janowicach, Szkoła Podstawowa w Mietniowie, Dom Opieki Nestor w Wieliczkach.

Przedszkole Samorządowe w Mietniowie, Szkoła Podstawowa w Gorzowie, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Śledziejowicach, Szkoła Podstawowa nr 1 w Wieliczkach, Przedszkole Samorządowe nr 1 w Wieliczkach, Szkoła Podstawowa w Raciborsku, Przedszkole Samorządowe w Koźmicach Wielkich, Przedszkole Samorządowe Śledziejowice, Przedszkole Samorządowe nr 3 w Wieliczkach, Przedszkole Samorządowe nr 4 w Wieliczkach, Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Gorzkowie, Campus Misericordiae Ośrodek Wsparcia Dziennego Caritas Kraków, Dom Opieki Zapieček w Wieliczkach, Świetlica Aniołeczek w Wieliczkach, Wielickie Centrum Kultury, Mediateka - Biblioteka Miejska w Wieliczkach oraz przedsiębiorcom: Salon Kosmetyczny Malachit Paulina Motak, Cukiernia BezaLove, Ampa Park, Parana Resto & Cafe, Ave Hair Salon Sabina Żołnierczyk-Pamuła, Spółdzielnia Socjalna „Przyszłość” w Wieliczkach, DD Clinica Estetica Gabinet Kosmetyczny Dorota Dymek, MAESTRIA Gabinet Kosmetyczny Justyna Przepolska. Dziękujemy naszym Przyjaciołom z БОРИСПІЛЬСЬКИЙ ЛІЦЕЙ „ПАТРИОТ”. Директор ліцею (dyrektor szkoły), Панквйичене Ірина, Практичний психолог (psycholog praktyczny), Тетяна Головіна oraz całemu gronu pedagogicznemu, wszystkim uczniom i uczniom za szczególne zaangażowanie, wiele pomysłów, Moc talentów i piękne Wasz świadectwo - dzieci na całym świecie muszą być bezpieczne! Dziękujemy wszystkim Uczestniczkom i Uczestnikom Kampanii, którzy tak realnie stali się jej współtwórcami - to właśnie Wasze postawy, przekonanie o słuszności i czynny udział nadają Kampanii swoistego charakteru. Siła Wielickiej Kampanii Pomarańczowej Wstażki pozostaje w nas na cały rok. W tym roku Miasto i Gmina Wieliczka otrzymała na realizację projektu dofinansowanie ze środków z budżetu państwa - Program Ochrony - Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. MGOPS Wieliczka

Markowe Zaduszki Jazzowe Wieliczka 2022

W NIEDZIELNE POPOŁUDNIE 13 LISTOPADA W WIELICKIM CENTRUM KULTURY ODBYŁY SIĘ SPECJALNE, BO MARKOWE ZADUSZKI JAZZOWE.

Wydarzenie to swoją nazwę zawdzięcza człowiekowi legendzie - Markowi Strykowskiemu – wokaliście, saksofoniście, kompozytorowi i aranżerowi, współzałożycielowi legendarnej formacji LABORATORIUM oraz liderowi własnych zespołów m.in. LITTLE EGOISTS, ELECTRIC SHEPHERD, z którymi nadal z powodzeniem koncertuje. Muzyk związany jest z Wieliczką od urodzenia. To tutaj realizował liczne projekty, m. in. festiwal World Art Underground, „Dźwiękiem, dłutem pędzlem i słowem”, koncerty „wyjazdowe” w ramach Krakowskich Zaduszek w Kopalni Soli, a ostatnio w Wielickiej Mediatece. Wraz z nim na scenie zaprezentowali się inni wybitni przedstawiciele polskiej sceny jazzowej – Janusz Grzywacz, Krzysztof Ścierański, Sławomir Berny, Seb Bernatowicz oraz Piotr Kosieradzki. Podczas wydarzenia obecna była zastępca burmistrza ds. społecznych Agnieszka Szczepaniak oraz zastępca dyrektora Wielickiego Centrum Kultury Joanna Zygmunt. Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

Wernisaż wystawy Wielickiej Grupy Twórców ART KLUB

Za oknami jesień zadowoliła się na dobre, co w Wielickim Centrum Kultury oznaczać może tylko jedno – otwarcie tradycyjnej wystawy Wielickiej Grupy Twórców ART KLUB, działającej pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury. Wernisażowi, który odbył się 5 listopada w Wielickim Centrum Kultury, towarzyszył występ Dominika Bieńczyckiego, który jest Absolwentem Akademii Muzycznej w Katowicach na wydziale Jazzu i muzyki rozrywkowej, skrzypkiem, multiinstrumentalistą, aranżerem, inżynierem dźwięku oraz nauczycielem. Następnie na scenie zaprezentowali się wszyscy autorzy prac prezentowanych na wystawie - Ksenia Berezowska, Barbara Borowiec, Agnieszka Borowska, Małgorzata

Fenrych, Anna Gallas-Dropińska, Bolesław Gawron, Elżbieta Kalwajtys, Józef K. Kowalczyk, Anna Marczyk, Bożena Nowak, Halina Podwyszyńska, Marek Skubisz, Sebastian Ślęczka, Ryszard Tatomir, Tatiana Tokarczuk-Błazusiak, Zbigniew Wójcik, Krystyna Żytkowicz oraz Bożena Uszyńska. Łącznie jest to grupa kilkunastu osób, zarówno profesjonalistów, jak i tych, dla których twórczość artystyczna jest pasją i sposobem na spędzanie wolnego czasu. Wielu spośród członków Art-Klubu aktywnie działa w grupie od samego początku, tj. od blisko 30 lat! Wystawę Wielickiej Grupy Twórców ART KLUB można oglądać w Wielickim Centrum Kultury do 23 grudnia. Serdecznie zapraszamy! Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

KONCERT JUBILEUSZOWY 150 LAT TOWARZYSTWA ŚPIEWACZEGO „LUTNIA”

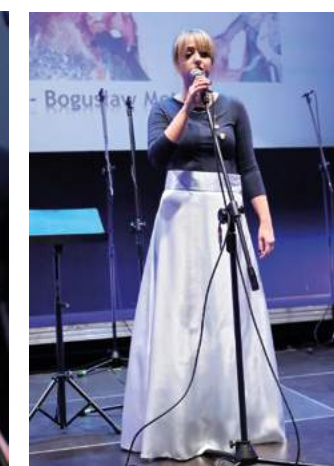
W DZIEJACH NASZEGO MIASTA, JAK I CAŁEGO KRAJU NIE MA ŻADNEGO INNEGO CHÓRU, KTÓRY POSZCZYLIĆ MÓGŁBY SIĘ TAK DŁUGĄ I PIĘKNĄ TRADYCJĄ. W SOBOTĘ 19 LISTOPADA OBCHODZILIŚMY JUBILEUSZ 150-LECIA TOWARZYSTWA ŚPIEWACZEGO „LUTNIA”, CZYLI NAJDŁUŻEJ NIEPRZERWANE DZIAŁAJĄCEGO POLSKIEGO CHÓRU AMATORSKIEGO. CHÓR TEN OD WIELU LAT ZNAJDUJE SIĘ POD PATRONATEM WIELICKIEGO CENTRUM KULTURY.

Z tej okazji w Kampusie Wielickim odbył się uroczysty koncert z udziałem „Lutnistów” oraz zaprzyjaźnionych muzyków: Piotra Windaka z Marią Wilczek-Krupą, Piotra Jasińskiego z Janem Gonciarczykiem, Katarzyny Jędral oraz zespołu instrumentalnego Pawła Dyjaka. Honorowy patronat nad uroczystością objął Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka Artur Kozioł. Po koncercie w imieniu burmistrza wyraził uznanie i gratulacje dla wszystkich chórzystów na ręce dyrygent chóru Jadwigi Szado oraz prezesa Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia” Jerzego Markowskiego złożył zastępca burmistrza ds. społecznych Agnieszka Szczepaniak oraz dyrektor Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot wraz z Zespołem. Do życzeń dołączyli również przedstawiciele zaprzyjaźnionych zespołów i grup artystycznych działających na terenie naszej gminy - Yanabanda, Zespół Regionalny „Mietniowiacy”, Zespół Pieśni i Tańca „Sułkowanie”, Chór Camerata. Podczas spotkania wręczono cztery medale „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, przyznawane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Srebrne medale otrzymali: Chór „Lutnia” oraz dyrygentka Jadwiga Szado, a brązowe – wieloletni prezes zespołu i chórzysta Jerzy Markowski oraz Jan Gonciarczyk. To nie koniec wyróżnień dla chórzystów. Odznaczenia honorowe „Zasłużony dla Kultury Polskiej” trafiły do: Haliny Gawron, Katarzyny Jędral, Piotra Jasińskiego oraz Michała Roehlich. Natomiast władze Małopolski uhonorowały specjalnymi podzię-

kowaniami członków „Lutni” z najdłuższym stażem – Józefę Turchan, która jest członkinią chóru już 60 lat oraz Stanisława Krawczyka (50 lat) i Józefę Jaglarz (49 lat). A na ręce Jadwigi Szado przekazano nagrodę województwa małopolskiego – Medal Polonia Minor. Wielickie Centrum Kultury

KOŹMICE WIELKIE TO MIEJSCOWOŚĆ O BARWNEJ HISTORII, KTÓRA U RODOWITYCH MIESZKAŃCÓW BUDZI SILNE POCZUCIE LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI I DUMY Z MIEJSCA POCHODZENIA. PRZEZ WIELE LAT – OD CZASÓW PRZEDWOJENNYCH DO 1976 ROKU (Z PRZERWĄ) – CIESZĄCA SIĘ ADMINISTRACYJNĄ ODRĘBNOŚCIĄ JAKO WIEJSKA GMINA – KOŹMICE WIELKIE DZIŚ TO NAJWIĘKSZA WIEŚ GMINY WIELICKIEJ, ZAMIESZKAŁA PRZEZ PONAD 2500 OSÓB. W JEJ OBRĘBIE TOCZY SIĘ PRĘŻNE ŻYCIE KULTURALNO – SPOŁECZNE, A JEDNĄ Z JEGO WIODĄCYCH POSTACI JEST EWA KACZOR, Z DOMU LUPA. RODOWITA KOŹMICZANKA, OD POCZĄTKU KARIERY ZWIĄZANA Z MIEJSCEM, KTÓRE W LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI PEŁNI WYJĄTKOWO WAŻNĄ ROLĘ – KOŹMICKIM PRZEDSZKOLEM. USYTUOWANE W BUDYNKU, GDZIE NIEGDYŚ MIEŚCIŁ SIĘ URZĄD GMINY JEST NIE TYLKO OŚRODKIEM, GDZIE EDUKACYJNĄ DROGĘ ZACZYNAJĄ KOLEJNE POKOLENIA NAJMŁODSZYCH MIESZKAŃCÓW KOŹMIC WIELKICH, A TAKŻE SĄSIEDNICH WSI, ALE TEŻ JEDNYM Z NIELICZNYCH PUNKTÓW W MIEJSCOWOŚCI, KTÓRE STANOWIĄ JEJ PRAWDZIWE SPOŁECZNE I KULTURALNE SERCE. A WSZYSTKO ZA SPRAWĄ PANI DYREKTOR, KTÓRA NIE TYLKO ZARZĄDZA PLACÓWKĄ OD 25 LAT, ALE RÓWNIEŻ DBA O PODTRZYMANIE POCZUCIA WSPÓLNOTOWOŚCI I INTEGRACJĘ MIESZKAŃCÓW. INICJUJE PROJEKTY, ROZMAWIA Z LUDŹMI, PRZEKONUJE, STARAJĄC SIĘ ZAWSZE ZNALEŹĆ TO CO ŁĄCZY, I NIGDY NIE PODSYCAJĄC TEGO, CO DZIELI. BO JAK SAMA PODKREŚLA – RAZEM MOŻNA PRZECIEŻ WIĘCEJ, A DLA KAŻDEGO KOŹMICZANINA DOBRO I ROZWÓJ MIEJSCOWOŚCI POWINNY ODGRYWAĆ WAŻNĄ ROLĘ.

fot. Wielickie Centrum Kultury

MOC WSPÓLNYCH DZIAŁAŃ

Przedszkole, cichy bohater tej historii, powstało w 1980 roku i od tego momentu zajmuje niewielkie pomieszczenia postawionego w 1965 roku budynku, dziś zwanego Domem Ludowym, w którym przez wiele lat mieścił się Dom Kultury, a obecnie, po przebudowach, także ośrodek zdrowia. To na jego dziedzińcu mała Ewa jako trzyletnia dziewczynka po raz pierwszy zaprezentowała się w występie artystycznym. To tutaj, już jako dorosła osoba rozpoczęła zawodową przygodę, która z sukcesami trwa po dziś dzień.

Jeśli we wsi znajduje się budynek, w którym toczy się życie kulturalne, oczywistym jest, że to właśnie on będzie przyciągał ludzi złaknionych rozrywki, zwłaszcza w czasach, kiedy telewizor wciąż był rzadkim rarytatem, a najbliższe kino znajdowało się w Wieliczce. Tu przez lata, w sali widowiskowej wyświetlano filmy i wystawiano sztuki, tu organizowano spotkania ze znanymi ludźmi, którym w czasach słabo roz-

winiętego transportu udało się dotrzeć na południe od solnego miasta. Jednak siła, która przyciągała Ewę w jego progi zdawała się mieć inny charakter. W jego bliskim sąsiedztwie (dom widać z okien) mieszkała ciocia, nauczycielka nauczania początkowego, która zajmowała się dziewczynką podczas dodatkowych zajęć, na których wspólnie ćwiczyły czytanie. W progach jej domu, a także pod jej opieką w przedszkolu mała Ewa spędziła wiele czasu i może to właśnie w tym kontakcie zasiało się ziarno miłości do pracy z dziećmi, które zakwitło stosunkowo wcześnie. O tym bowiem, że chce zostać nauczycielką wychowania przedszkolnego wiedziała już kończąc szkołę podstawową.

Choć wybór zawodu nie nastroczał jej trudności (w wieku 14 lat to zjawisko nadzwyczaj rzadkie), nie była pewna, czy plan uda się zrealizować. Martwiła się tym, że w zdobyciu wymarzonego wykształcenia przeszkodzi jej brak słuchu muzycznego

i umiejętności gry na instrumencie. Obawy okazały się płonne. Nie tylko dostała się na wybrany kierunek w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie, ale też z sukcesem zakończyła 3-letnią naukę muzyki u uznanego specjalisty, dr Andrzeja Wilka. Po drodze ukończyła wielickie Liceum Ekonomiczne, które – jak sama podkreśla – przygotowało ją do roli dyrektora placówki. To stąd wyniosła wiedzę obejmującą zasady rachunkowości, czy też tworzenia budżetu, którą od wielu lat wykorzystuje w praktyce.

Doświadczenie zawodowe zaczęła zdobywać w 1989 roku, rozpoczynając pracę w koźmickim przedszkolu jako pomoc nauczyciela. Okres transformacji, na który przypadł początek jej zawodowej przygody, przyniósł zmiany w dotychczasowym systemie edukacji, a przede wszystkim poważne problemy natury ekonomiczno-organizacyjnej. W ich efekcie w przedszkolu zamknięto oddział dla najmłodszych dzieci więc pani Ewa pracę straciła. Jednak dzięki determinacji

radę rodziców (jako mama przedszkolaka była jej członkiem) oraz pracownikom urzędu gminy w Wieliczce najmłodszą grupę reaktywowano i 1 października 1992 roku młoda kobieta przekroczyła progi tak dobrze znanego sobie budynku, tym razem w roli nauczycielki. Nie wiedziała jeszcze, że już za 5 lat jako najmłodszy dyrektor w gminie, stanie na czele placówki, którą od tamtej pory kieruje po dziś dzień. Warto też dodać, że jedna z dwóch córek – Ewelina – poszła w ślady mamy i aktualnie pełni funkcję dyrektora jedyne w Wieliczce żłobka samorządowego. Młodsza – Dominika – zajmuje się organizacją targów międzynarodowych.

O swojej pracy pani Ewa mówi z nieskrywaną pasją. Z jej słów przebija pragnienie zapewnienia dzieciom jak najlepszych warunków do rozwoju, wprowadzania w świat, w którym nie tylko nabywają standardowych umiejętności, ale też rozwijają różnorodny potencjał. Wraz ze wspianą – jak wielokrotnie podkreśla – zgraną ekipą pracowników, z których jest niezwykle dumna: nauczycielkami, paniami pomagającymi, kucharkami, panią księgową, panem konserwatorem, tworzą warunki, w których

dzieci mają dostać skrzydeł i w przyszłości móc w pełni rozwijać swoje możliwości. Z myślą o najmłodszych biorą więc udział w rozmaitych projektach edukacyjnych (jak tylko fundusze na to pozwalają). Między innymi w wielickiej Mediatece uczestniczyli w pokazach filmowych dla szkół i przedszkoli, realizowanych przez Erę Nowe Horyzonty. W okresie pandemii przedszkole uczestniczyło w projekcie #groteskawdrodze, dzięki czemu zorganizowali przyjazd aktorów Teatru Groteska do placówki. Tak więc dzieci miały możliwość obejrzenia spektaklu na żywo, z biletami, odświętnymi strojami, (aktorzy zagrali osobny spektakl dla każdej grupy małych widzów). Wagę bezpośredniego kontaktu z odbiorcą podkreślali sami artyści, dla których było to również poruszające doświadczenie.

Przedszkole gościło też innych znamienitych gości, jak na przykład Stanisław Markowski – fotograf, reportażysta, Przemysław Branny – aktor, oraz Anna Branny – aktorskie małżeństwo, mieszkające w Koźmicach Wielkich. Od wielu lat współpracuje z wieloma instytucjami, w tym Powiatową i Miejską Biblioteką w Wieliczce, Wielickim Centrum Kultury,

dzięki któremu bierze udział w projektach takich jak Choinka z Klasą, czy też z Parafią pod wezwaniem Trójcy Świętej w Koźmicach Wielkich. Jednym z najciekawszych wydarzeń, w jakie przedszkole się zaangażowało była Parada Smoków. Uczestniczyli w niej trzy razy, za każdym razem z ogromnym zaangażowaniem rodziców i mieszkańców okolicznych wiosek przygotowując oryginalnego smoka – raz udało im się nawet zająć II miejsce i stanąć na konkursowym podium.

Pani Ewa nie tylko animuje życie przedszkolaków. Ma również wielki wpływ na całe życie społeczne miejscowości. W 2018 roku z jej inicjatywy (choć na każdym kroku podkreśla, że każde przedsięwzięcie jest wynikiem pracy zespołowej) w Koźmicach w ramach projektu edukacyjnego „Moja mała i wielka ojczyzna” zrealizowano niezwykle huczne i podniosłe obchody 100-lecia odzyskania niepodległości, w których wzięły udział wszystkie organizacje działające na terenie wsi, od Orkiestry po Koło Gospodyń Wiejskich. W ich trakcie narodziła się myśl o tym, żeby przyszłym pokoleniom zostawić coś na pamiątkę tego wyjątkowego wydarzenia. W przedszkolu spotkało się więc kilka osób (projekt realizowano wspólnie z przedstawicielami Koźmic Małych) i wspólnie opracowano pomysł stworzenia kapsuły czasu, który szybko został wcielony w życie. W kapsule umieszczono „List do przyszłości”, w którym opisano, co aktualnie dzieje się w miejscowości, przedstawiono działające w niej organizacje i instytucje, podano precyzyjną liczbę mieszkańców, z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci. Za pośrednictwem danych uzyskanych u Powiatowego Inspektora Weterynaryjnego zapisano też ilość zwierząt i jakie znajdują się na terenie wsi. Co ciekawe, okazało się, że mieszka tu 14 krów mlecznych, 15 koni, owce w ilości 19 sztuk oraz 4 kangury. Unaocznia to, jak wielkie zmiany zaszły w miejscowości na przestrzeni ostatnich 30 lat. Kapsułę czasu umieszczono w ołtarzu kościoła parafialnego 25 listopada 2018 roku. Zamieszczono w niej zdjęcia wsi zrobione z drona i monetę pięciozłotową, z wyszczególnieniem, co za nią można kupić (jak zaznacza pani Ewa – po zaledwie czterech latach widać szokujące różnice możliwości nabywczej pieniądza). Do tego listu dołączono kartki z podpisami mieszkańców. Kapsuła może zostać otwarta dopiero za sto lat, w 200 rocznicę odzyskania niepodległości.

Istotnym wątkiem naszej rozmowy są też zmiany w miejscowości: z przestrzeni, w której dominowały gospodarstwa rolne Koźmice przekształciły się w twór będący kombinacją przedmieść i wsi; osadzony w wiejskim krajobrazie, z rozległymi przestrzeniami, upstrzonymi licznymi domostwami i przyciągający znaczne ilości nowych mieszkańców, którzy znajdują tu satysfakcjonujące miejsce do życia – blisko natury, ale wygodnie. W Koźmicach Wielkich obecnie rolnictwem zajmują się już nieliczni. Niewielu jest też rolników dla których jest to główne źródło dochodów. Zdecydowana większość ziemi to przede wszystkim działki budowlane. Na nich osiadają ludzie z sąsiednich województw, przyciągnięci bliskością Krakowa i dobrą infrastrukturą, jaką gwarantuje wielka gmina. Jak podkreśla pani dyrektor, wnoszą oni do lokalnej przestrzeni ogromny potencjał, jeszcze nie w pełni zagospodarowany. Nie tylko więc rdzenni mieszkańcy, od zawsze wdronieni w sprawy wsi wpływają na oblicze Koźmic Wielkich. Nowi koźmiczanie dysponują sporymi twórczymi możliwościami, które też często ujawniają we wspólnych projektach, także w przedszkolu, jako pełni pomysłów, zaangażowani rodzice. Dlatego też, jak podkreśla pani Ewa – istnieje wielka potrzeba stworzenia tu świetlicy środowiskowej, która da możliwość rozszerzenia działalności kulturalno-oświatowej, otworzy przestrzeń

do jeszcze większej aktywności. I sądząc po owocach jej dotychczasowej działalności, również i ten cel w przyszłości ma znaczną szansę na realizację.

Nowy cel został już nakreślony, tymczasem zaś w Koźmicach spełnia się jedno z jej największych dotychczasowych marzeń. Wynik wieloletnich starań o budowę nowej siedziby przedszkola, dzięki wsparciu burmistrza właśnie wchodzi w ostatnią fazę realizacji. Przestronny budynek, usytuowany u stóp Wysokiej Góry, przy cieku wodnym, naprzeciwko starego młyna, zgodnie z planem ma zostać oddany do użytku w nadchodzącym roku szkolnym. Inwestycja ta otwiera nowy rozdział w historii nie tylko placówki, ale też całej miejscowości. Jest symbolem wejścia na nowy poziom, dzięki któremu dzieci zyskają warunki nieporównywalne z obecnymi. Bo choć wszyscy robią, co mogą, ograniczenie warunkami lokalowymi krępuje ręce. W nowoczesnej siedzibie będą mogli pełniej rozwinąć skrzydła. Kiedy mówi o nowym budynku, słysząc w jej głosie wzruszenie. Jest też niepewność, czy podołają nowym wymaganiom, odpowiednio zagospodarują tak wielką przestrzeń. Ale jest też duma, że w końcu Koźmice Wielkie będą miały przedszkole na miarę swojego potencjału.

Jej zadaniem, ale też naturalnym odruchem

jest troska o dzieci. Zaś dbając o nie, nie może nie myśleć nie tylko o ich przyszłości, ale także przyszłości kolejnych pokoleń. W tekście zamieszczonym w kapsule czasu znalazła się deklaracja, w której zawarta jest istotna myśl, będąca zarazem deklaracją, jak i wyrazem frustracji związanej z brakiem świadomości społeczeństwa dotyczącej ekologii i zanieczyszczenia środowiska, które jest coraz większe. „Cztery lata temu z niepokojem patrzyliśmy w niebo” – powie. Ogromne zanieczyszczenie powietrza, widoczne gołym okiem, dziś jest jeszcze większe. W takich warunkach szerzą się choroby, a dzieci rozwijają gorzej. „Musimy porzucić fałszywe przekonanie, że ekologia to fanaberia” – mówi z przejęciem. „W przeciwnym razie przyszłość naszych wnuków będzie rysować się w ciemnych barwach.” Także wojna za naszą wschodnią granicą mocno wpłynęła na to, jak dziś postrzega świat. Jak u wielu osób i u niej pojawił się niepokój. Zapomnieliśmy już, że wojna to piekło, które łatwo rozpętać, a które niszczy życie bezbronnych, niewinnych ofiarom, również tym najmłodszym, którym może nie odbierze życia, ale na pewno odbierze przyszłość.

Piekło, biorące się z konfliktów, które przecież można rozwiązać inaczej. Z nienawiści, zawiści, chęci odwetu. Odpowiedzią na zło, zawsze prowadzące do zniszczenia może być budowanie wspólnotowości. Koźmicka społeczność przez dziesięciolecia dowodziła wartości takiego właśnie działania. Każda inicjatywa realizowana we wsi wymagała współpracy mieszkańców. Wspólnie pracowano przy kładzeniu gazociągu, instalacji wodnej, telefonu. „Wystarczyło hasło, a ludzie gotowi byli do akcji” – podkreśla pani Ewa. Tę tradycję stara się kontynuować, mimo rozlicznych perturbacji, szukając tego co łączy ludzi we wsi, a nie dzieli. O sile współpracy przekonała się już jako dziecko, w koźmickiej szkole podstawowej, w której uczniowie prowadzili szkolny sklepik, a potem w liceum ekonomicznym. Za każdym razem przekonywała się, że razem skuteczniej można osiągnąć postawione cele, zaś grupy, które się izolują, jednostki, które myślą tylko o własnych korzyściach, szans na powodzenie nie mają. Ich działania mogą przynieść korzyść wyłącznie wąskiej grupie, do tego szkodząc innym. W związku z tym od zawsze stara się przekonywać ludzi o tym, jak ważny jest dialog. Bo tylko dzięki niemu można skutecznie budować.

Katarzyna Adolf / Wielkie Centrum Kultury

Budowa nowego Przedszkola Samorządowego w Koźmicach Wielkich

Bardzo szybko postępują prace inwestycyjne przy budowie Przedszkola Samorządowego w Koźmicach Wielkich. Obecnie trwa budowa pokrycia dachowego na nowym obiekcie edukacyjnym. W Koźmicach Wielkich powstaje przedszkole dla ok. 180 dzieci (siedem oddziałów). Będzie to dwukondygnacyjny

budynek o powierzchni użytkowej 670 mkw. (powierzchnia całkowita budynku – 996 mkw.) i kubaturze 4204 m sześc. Obiekt zostanie wyposażony także w zaplecze gastronomiczne, z kuchnią umożliwiającą przygotowywanie posiłków, a także w windę dla osób niepełnosprawnych. Budowa przedszkola

w Koźmicach Wielkich to inwestycja, która otwiera przestrzeń do kolejnych działań, łącząc placówki sprawujące opiekę, wychowanie i nauczanie, takie jak żłobek (odległość od działki nr 590/1, to około 500m), przedszkole i szkołę podstawową (odległość około 800m).

- W tych trudnych czasach wojny i kryzysu gospodarczego w naszej gminie inwestujemy przede wszystkim w młode pokolenie, rozwijając bazę edukacyjną szkół i przedszkoli. W chwili obecnej budujemy hale gimnastyczne w Mietniowie i Byszczach, rozbudowujemy szkołę nr 3 w Wieliczce i budujemy obiekt edukacyjny dla szkoły nr 4 w Wieliczce oraz nową szkołę podstawową nr 5 w Wieliczce, wkrótce rozpoczniemy rozbudowę szkół podstawowych w Śledziejowicach i Grabiu i równocześnie budujemy przedszkola w Koźmicach Wielkich oraz Zabawie. To ważne inwestycje dla naszych mieszkańców - podkreśla burmistrz Wieliczki Artur Kozioł. UMiG Wieliczka

Trwa budowa nowego centrum edukacyjnego w Wieliczce

Trwa budowa nowej szkoły podstawowej przy ul. Jedynaka w Wieliczce. Inwestycja ta jest niezwykle istotna, gdyż w tym rejonie Wieliczki stale wzrasta ilość mieszkańców, zwłaszcza młodych rodzin. Inwestycja prowadzona jest przez Spółkę Solne Miasto.

- Nowe centrum edukacyjne w Wieliczce przeznaczone będzie dla ok. 400

uczniów wraz z oddziałem przedszkolnym dla 50 dzieci. Nowa inwestycja składa się z 14 sal lekcyjnych i pracowni komputerowej, sali sportowej, zewnętrznego boiska ze sztuczną nawierzchnią do gier zespołowych wraz z bieżnią do skoku w dal, boiskiem sportowym pod „balonem” oraz placu zabaw dla najmłodszych - podkreśla burmistrz

Wieliczki Artur Kozioł. Powstające Centrum Edukacyjno-Konferencyjne będzie zajmowało powierzchnię blisko 4000 m², jej wartość szacowana jest na 20 mln zł, a termin realizacji określony jest na rok szkolny 2022/2023. W otoczeniu powstaną także plac zabaw i parking. UMiG Wieliczka

Finałowy koncert Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej

TO BYŁO NIEZWYKŁE ZAKOŃCZENIE TEGOROCZNEJ, SZÓSTEJ JUŻ EDYCJI FESTIWALU MUZYKI ORGANOWEJ I KAMERALNEJ W WIELICZCE.

Niezwykłe – gdyż po raz pierwszy muzyka stanowiła – jakże piękne – tło do prezentowanego filmu. W niedzielny wieczór 13 listopada przed publicznością zgromadzoną w kościele św. Klemensa w Wieliczce wystąpił organista Filip Presseisen, który wykonał improwizację do filmu *Żywot i męka Jezusa Chrystusa* (oryg. *La vie et la passion de Jésus Christ*), czyli francuskiego 44-minutowego, ręcznie barwionego niemego filmu religijnego, którego premiera odbyła się w maju 1903 roku. Wydarzenie poprowadziła

Ewa Rzetecka-Niewiadomska, która po koncercie zaprosiła dzieci na krótkie spotkanie edukacyjne. Zadaniem najmłodszych było wymyślenie historii, do której następnie improwizację wykonał sam Artysta. Po raz kolejny przekonaliśmy się, że dziecięca wyobraźnia nie zna granic! Na zakończenie spotkania proboszcz parafii św. Klemensa ks. dr Wojciech Olszewski wręczył najmłodszym słuchaczom pamiątkowe monety z wizerunkiem wielickich organów. Filip Presseisen, to polski organista i improwizator. Ukończył z wyróżnieniem klasę organów prof. dr h. c. Christoph Bosserta w Hochschule für Musik in Würzburgu jako stypendysta bawarskiego programu BAYHOST w 2013 roku oraz klasę organów na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w roku 2010.

Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

15-lecie Grupy „TWÓRCZE CZWARTKI”

To już 15 lat! 6 listopada w Domu Ludowym odbyła się uroczystość obchodów 15-lecia grupy TWÓRCZE CZWARTKI. Niezwykle miłe spotkanie podsumowywało trud i wieloletnią pracę włożoną w tworzeniu tej wyjątkowej społeczności. Wśród przedstawicieli Miasta i Gminy Wieliczka znaleźli się: dyrektor Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot, przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów Hanna Kozioł oraz radna Rady Miejskiej w Wieliczce Elżbieta Sikora. Wydarzenie uświetnił koncert operetkowy z udziałem artystów:

Bożeny Kiełbińskiej (sopran), Dariusza Palonka (tenor) oraz Olgi Piotrowskiej – Cender (fortepian). Podczas spotkania odbył się pokaz mody Joanny Monasterskiej oraz pokaz nakryć głowy i akcesoriów Gosi Mądreckiej - Grupa „Kolorowi”. Nie zabrakło również wystawy prac grupy „Twórcze Czwartki” oraz zaprzyjaźnionych twórców. Spotkanie poprowadził Tomasz Płoszaj - gitarzysta i wodzirej. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych owocnych lat pracy twórczej oraz kolejnych jubileuszy! Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

ŚLADAMI HISTORII

25 listopada w Wielickim Centrum Kultury odbyło się comiesięczne spotkanie z nauczycielem i historykiem Jerzym Pilikowskim. Tematem spotkania były burzliwe dzieje naszego wschodniego sąsiada – Rosji. Podczas prelekcji prowadzący przedstawił zarys średniowiecznych dziejów Rusi Kijowskiej aż do szczytu jej potęgi na przełomie XIX i XX wieku, drogę do upadku po

rewolucji 1917 roku, wątpliwą mocarstwowość Związku Radzieckiego i obecny kryzys wywołany agresją na Ukrainę. Pozostało wiele wątków do uzupełnienia i do przedyskutowania, które poruszać będziemy już w Nowym Roku. Zapraszamy do Wielickiego Centrum Kultury 20 stycznia 2023 r. o godz. 17.00. Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

W PIĄTEK 18 LISTOPADA PARY MAŁŻEŃSKIE Z GMINY WIELICZKA ŚWIĘTOWAŁY JUBILEUSZ ZŁOTYCH I DIAMENTOWYCH GODÓW. PARY, KTÓRE SĄ RAZEM OD 50 LAT, OTRZYMAŁY MEDALE „ZA DŁUGOLETNIĘ POŻYCIE MAŁŻEŃSKIE” PRZYZNAWANE PRZEZ PREZYDENTA RP. NA RĘCE DIAMENTOWYCH JUBILATÓW BURMISTRZ MIASTA I GMINY WIELICZKA ARTUR KOZIOŁ PRZEKAZAŁ PAMIĄTKOWE DYPLOMY. GRATULACJE JUBILATOM ZŁOŻYLI TAKŻE: ZASTĘPCA BURMISTRZA WIELICZKI DS. SPOŁECZNYCH AGNIESZKA SZCZEPANIAK, SEKRETARZ GMINY ADAM MAREK PANUŚ ORAZ KIEROWNIK USC W WIELICZCE ELŻBIETA BUJAS. UROCZYSTOŚĆ Z OKAZJI ZŁOTYCH GODÓW ODBYŁA SIĘ W SALI MAGISTRAT, GDZIE RÓWNIEŻ TRADYCYJNIE WZNIESIONO TOAST SYMBOLICZNĄ LAMPKĄ SZAMPANA ZA KOLEJNE LATA W ZDROWIU I SZCZĘŚCIU. DLA JUBILATÓW WYSTĄPIŁ ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA SUŁKOWIANIE.

JUBILEUSZ MAŁŻEŃSTW

Pary małżeńskie świętujące JUBILEUSZ ZŁOTYCH GODÓW:

1. Zofia i Franciszek Baster
2. Joanna i Andrzej Buzala
3. Janina i Józef Halota
4. Danuta Kaim-Jała i Andrzej Jała
5. Halina i Stanisław Krawczyk
6. Krystyna i Andrzej Kruszyna
7. Bogumiła i Julian Kubik
8. Kazimiera i Tadeusz Lidwin
9. Ewa i Franciszek Panuś
10. Maria i Ryszard Przęczek
11. Zofia i Adam Stępień
12. Kazimiera i Henryk Szarek
13. Teresa i Jan Szawica
14. Maria i Jan Topolscy
15. Anna i Jacek Woźniak

Pary małżeńskie świętujące JUBILEUSZ DIAMENTOWYCH GODÓW:

1. Łucja i Julian Baran
2. Irena i Tadeusz Batko
3. Maria i Zbigniew Stachura *UMiG Wieliczka*

STRAŻNICZKA WIELICKIEJ HISTORII – rozmowa z Jadwigą Dudą

Pierwsze pytanie samo ciśnie się na usta – skąd ta niezwykła pasja do historii?

Jestem przekonana, że wszystko zaczyna się od rodziny oraz daru bożego, jakim każdy jest obdarzony. Od samego człowieka zależy zaś, czy on sam ten dar wykorzysta i rozwine. Jeśli chodzi o mnie bardzo wiele zawdzięczam rodzicom, którzy byli społecznikami. Tata oprócz tego, że pracował jako spawacz w kopalni soli, znajdował również czas na aktywność społeczną w naszej rodzinnej miejscowości, czyli Koźmicach Wielkich. Związany był przede wszystkim z zespołem regionalnym działającym w starym młynie państwa Pirowskich. Zespół ten grał między innymi „Wesele Krakowskie”.

Zaraz. W Koźmicach był zespół regionalny?

A był. Wiele na ten temat wie były sołtys, pan Józef Piątek, który napisał do tego przedstawienia scenariusz. Tak dużo można zyskać, tylko trzeba chodzić od ludzi do ludzi i rozmawiać.

Tak jak robi to właśnie pani.

Między innymi. Ale wróćmy do „Wesela”. Jako pięcioletnia dziewczynka również brałam w przedstawieniu udział - byłam drużką, która stojąc za młodą parą trzyma tackę z obrączkami.

Faktycznie – wczesna inicjacja w życie kulturalno-społeczne wsi. Pani Jadwigo, mieliśmy okazję rozmawiać z pani bratem, Jerzym Cholewą, też znanym i niezwykle cenionym działaczem lokalnym, zwłaszcza w dziedzinie sportu. Dopytam, było was dwoje?

Jeśli chodzi o rodzeństwo, było nas czworo, w tym ja - jedyna dziewczyna.

Jedyna dziewczyna... Dorastanie w takiej rodzinie musiało być niełatwe.

Jedyna dziewczyna, która cały czas naśladowała chłopaków. I fakt, nie było łatwo. Staralam się cały czas im dorównać. W wychodzeniu na drzewo, jeżdżeniu na łyżwach, graniu w piłkę, jeżdżeniu na nartach, na rowerze. We wszystkim starałam się ich dogonić.

Czyli rywalizacja. A sport był ważną częścią codzienności.

Brało się to między innymi stąd, że tato organizował boisko, rozciągał siatkę i wszyscy z naszej okolicy Kopców grali. Windaki, Cholewy, Batki. Wszyscy grali razem. To były inne czasy, nie było tych wszystkich atrybutów dzisiejszych czasów, Internetu, telefonów komórkowych. Spędzaliśmy więc czas na świeżym powietrzu, razem z sąsiadami.

Zagalopowaliśmy się. Wróćmy do rodzinnych korzeni.

No to dodam, że mój dziadek po kądzieli, Józef Batko, dziadec na trzynastu morgach – od kapliczki do kapliczki (pani Jadwiga się uśmiecha), i dzierżawił jeszcze pole w Sygnectowie i Taszycach, stracił żonę wcześniej, w związku z porodem czwartego dziecka. Ożenił się więc z moją ukochaną babcią Marią, wtedy szesnastoletnią dziewczyną. Urodziła mu jeszcze siedmioro dzieci. Trudne życie z nim miała. Jak dziś słyszę: „Maryś, dobrze ci z nim będzie”. Że niby z tymi morgami jej będzie dobrze. Dziadek zmarł w 1949 roku, przed moim urodzeniem, a ona – kiedy miałam 18 lat. Z kolei druga babcia – Karolina Cholewa, przepiękna kobieta, czekoladowa babcia, jak ją nazywaliśmy – bo zawsze w odwiedziny przynosiła coś słodkiego – zmarła, kiedy miałam 6 lat. Proszę sobie wyobrazić, że jej mąż Józef, mój dziadek zginął w wypadku w kopalni, 2 maja 1923 roku, rozerwany przez wirówkę, i zostawił ją samą z trójką dzieci. Mogła wyjść ponownie za mąż, ale stwierdziła, że nie potrzebuje pomocy mężczyzny, bo dzięki wsparciu kopalni mogła sama dzieci wychować i wykształcić. Podejrzewam, że gdyby nie wojna to dwaj synowie, w tym mój tata, mogliby skończyć studia. A tak uczęszczali do męskiego gimnazjum w Wieliczce, przyszła wojna i nauka się skończyła.

Silne kobiety mimo trudnych okoliczności. Jak pani. A jeśli chodzi o tatę – został górnikiem.

I jego brat Stanisław również. Wujek Staszek był ponadto sołtysem Sierczy, czyli wsi, z której pochodzi rodzina Cholewów. Ciocia Gienia, przepiękna kobieta, razem z mężem Franusiem Wróblem osiedli w Samborze, na terenie Ukrainy. Udało im się stamtąd wyjechać dopiero w 1957 roku. Musieli uciekać, mając wybudowany dom. I jeszcze prosić się o zgodę na powrót do Polski. Taka ciekawostka. I jedna i druga rodzina kochała muzykę i kochała śpiew. I to również miało wielki wpływ na nasze kształtowanie się w domu. No i oczywiście mama, ukochana mama, księgowa, która między innymi bardzo aktywnie działała w Kole Gospodyń Wiejskich.

Pani Jadwigo, jest pani utożsamiana ze Stowarzyszeniem „Klub Przyjaciół Wieliczki”. Jak długo pani w nim działa?

Wstąpiłam do Klubu w 1997 roku. Razem z mężem, który już wtedy pełnił rolę burmistrza. Właściwie zostaliśmy wciągnięci obydwój, a głównym wciągającym był śp. Mieciu Stachura, wieloletni poseł na sejm, także z Koźmic. Warto zaznaczyć, że Klub powstał w Warszawie w 1966 roku, a jego oddziały przez wiele lat funkcjonowały w Warszawie, Krakowie, Katowicach. W tamtym czasie warszawska odnoga już wygasła – członkowie poumierali. W Krakowie zaś cała aktywność toczyła się dalej, między innymi w mieszkaniu pani Jasi Maćkowskiej na ulicy Królewskiej. I tak 5 lat chodziłam na te zebrania, co miesiąc, przyglądając się, jak działają. W 2002 roku odbyło się walne zebranie, podczas którego ustalono przeniesienie siedziby - wtedy już Stowarzyszenia - do Magistratu w Wieliczce, a profesor Zygmunt Kawecki, jego wieloletni prezes, poprosił, żeby członkowie wybrali na nowego prezesa niejaką panią Dudową. Bo on tak uważa. I masz, stało się, 20 lat się morduję i już tego dosyć, tej mordęgi. Tak na marginesie dodam, że w przyszłym roku minie 20 lat od śmierci profesora Kaweckiego. Mam nadzieję, że w końcu zobaczymy ulicę imienia Janiny i Zygmunta Kaweckich, w latach II woj-

ny światowejżołnierzy Armii Krajowej, bo to wręcz wstyd, że jeszcze jej nie ma. A jeśli chodzi o moje odkrywanie historii – wszystko zaczyna się od Klubu. Każda niemal historia, która stanowi osobne pudełko.

A jego otwarcie prowadzi do kolejnego i kolejnego.

Przykładowo, kwestia tablicy poświęconej pamięci Antoniego Szapera i jego dzieci, którą odstoniliśmy w 2018 r. w szkole w Koźmicach Wielkich.

Proszę opowiedzieć coś więcej.

Antoni Szaper to nie był zwykły człowiek – wspaniały społecznik, nauczyciel, dyrektor szkół, człowiek renesansu, który się wszystkim interesował. W Brzeźnicy, gdzie kiedyś mieszkał i gdzie w swoich poszukiwaniach dotarłam, ktoś nawet znalazł jego obraz. Na komputerze mam jego niezwykle dzieło, pamiętnik, który przepisałam z myślą o wydaniu. Ale to wymaga czasu, a tego jest ciągle mało. To on doprowadził do wybudowania i otwarcia w 1927 r. szkoły w Koźmicach Wielkich. W 1943 roku on i jego czworo dzieci zostali aresztowani przez Gestapo i umieszczeni w niemieckim obozie pracy w Płaszowie, w części dla Polaków. Powód aresztowania był bardzo niejasny, ale właściwie do dziś przyczyna pozbawienia wolności, a potem śmierci stanowi tajemnicę. W listopadzie wszyscy zostali rozstrzelani w obozie, na otoczonej złą sławą „Hujowej Górze”. Świadkowie wspominają, że najmłodsza córka, szesnastoletnia Krysia, krzyknęła „Jezu ja chcę żyć”.

Tragiczna historia...

Proszę sobie wyobrazić, że do Klubu należała jedyna córka, która przeżyła, Maria Bulanda. Nie została aresztowana, bo nie było jej wtedy w domu. I ona prosiła mnie, żebym nie zapomniła o jej ojcu i rodzeństwie. Przy okazji poszukiwań związanych z tym wątkiem dotarłam między innymi do ostatniego żołnierza AK – Władysława Michalika, który się nigdy nie ujawnił. Spotkał się on z Szaperem, swoim byłym nauczycielem ze szkoły w Koźmicach, w obozie w Płaszowie. Był świadkiem tej strasznej egzekucji.

Spełniła pani prośbę pani Marii.

Udało się zapisać tę historię tablicą, powieszoną w szkole. Niech młodzi sobie pamiętają, że pokój jest do czasu. Musimy o niego dbać i nie wojować ze sobą, tylko w zgodzie żyć.

Wojny wszczynają się łatwo, a zniszczenia odbudowuje przez pokolenia.

Za naszą wschodnią granicą obserwujemy właśnie, niestety, jak łatwo jest powtarzać błędy. Ten Putin...

Najwyraźniej to, czego uczy nas historia, nie wystarcza. Pani Jadwigo, pani z wykształcenia jest...

Archeologiem.

To teraz rozumiem ten zapał do odkrywania przeszłości.

Archeologią żyję cały czas. Jestem członkiem Stowarzyszenia Absolwentów UJ, byłam w zarządzie. Chociaż szczerze mówiąc, aktywność na tak wielu frontach jest niezwykle czasochłonna.

Pracowała pani jako archeolog?

Oczywiście. Pracę zawodową zaczęłam w Muzeum Bocheńskim. Miałam zacząć tu, w Muzeum Żup Krakowskich, ale 7 listopada 1975 roku umarł Alfons Długosz. Wtedy wszystko się tu zmieniło, najważniejsza stała się polityka. W Bochni byłam krótko 1979-80, ale jak tylko zaczęłam, to miałam okazję brać udział w niezwykle ciekawych badaniach.

Potem przeszłam do tego naszego wspaniałego Muzeum. Tam pracowałam w latach 1980-91, w międzyczasie, po urlopie macierzyńskim, podjęłam pracę w szkole w Koźmicach, gdzie uczyłam historii. W 1993 roku wróciłam do Muzeum, ale w 1997 zrezygnowałam ze względu na to, że nie dogadywaliśmy się z ówczesnym dyrektorem. Jako archeolog powinnam była pracować do emerytury, bo Bóg dał mi szczęście. Gdzie zabrałam się za poszukiwania, to coś znajdowałam. Na przykład zaczynam badania na Rożnowej, a tu – bach, naczynie wczesnostowiańskie datowane na VI-VIII wiek. Takich naczyń znaleziono w Polsce tylko 90. Jak idę w jakieś miejsce, to tylko patrzę, gdzie coś kopią. Tu za Instytutem Pamięci Narodowej jest stanowisko 10. i widzę, że znowu rozłożono namiot. Tak się cieszę, że archeolodzy działają, moi koledzy po fachu. Bo tu, gdzie by nie kopać, każda budowa, to teren, na którym coś się działo w bogatej przeszłości regionu. Przecież wszędzie mamy osadnictwo związane z solą.

Przeszła pani potem do innego muzeum?

W pewnym sensie - pracowałam przez chwilę w kopalni soli, a potem trafiłam do biblioteki wielickiej, gdzie pracowałam ostatnie lata do emerytury. A teraz już na tej emeryturze jestem i dalej jestem zapracowana.

Czy jest ktoś, kto stał się dla pani wzorcem archeologa, historyka?

Jest taki ktoś. Miałam nawet okazję poznać go osobiście, kiedy w 1974 roku w wielickim liceum zdawałam maturę. To śp. Alfons Długosz, wieloletni dyrektor Muzeum, członek naszego Klubu, człowiek wybitny, dzięki któremu Kopalnia Soli zyskała znane nam oblicze – to on kazał ratować podziemną spuściznę wielickich górników. Słów brakuje, żeby oddać, jak wiele Wieliczka mu zawdzięcza. Wieliczka i kopalnia soli. A jak on umiał zjednywać ludzi. Taki człowiek to rzadkość. Bardzo się cieszę, że w końcu udało mi się doprowadzić do zawieszenia upamiętniającej go tablicy na ścianie domu przy ul. H. Sienkiewicza 46, gdzie mieszkał przez wiele lat. Tablica wreszcie zawisła, ale gdybym opowiedziała o kulisach tego wydarzenia, to powstaje kolejna książka. A jeśli zaś już mówimy o tablicach, to moim kolejnym zadaniem – nie odpuszczę – jest powieszenie tablicy upamiętniającej wielickich Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata. Im właśnie poświęcone jest listopadowe spotkanie z cyklu „Wieliczka – Wieliczanie” Bis! Wspaniali ludzie, konieczne należy ich upamiętnić – bohaterowie, którzy w tak trudnych czasach mieli odwagę powiedzieć „nie” ludobójczej polityce okupanta.

Jestem pewna, że i ten projekt pani sfinalizuje. Porozmawiajmy o temacie tak ważnym dla pani – Wielickim Cmentarzu Komunalnym. Jako stowarzyszenie postanowiliście ratować zabytkowe nagrobki. Jest ich na cmentarzu znaczna ilość i niestety te najstarsze, o największej wartości historycznej a także wielkich walorach architektonicznych znajdują się w stanie bardzo kiepskim, żeby nie powiedzieć tragicznym.

23 czerwca b.r. Walne Zgromadzenie naszej organizacji podjęło uchwałę o powołaniu 17. Społecznego Komitetu

Ratowania Zabytków na wielickim cmentarzu. 1 listopada przeprowadziliśmy kwestę, w której wzięły udział liczne grupy wolontariuszy, w tym harcerze, uczniowie wielickich szkół, przedstawiciele samorządu, członkowie stowarzyszenia. Dzięki hojności darczyńców zebrali oni 19,849 zł 58 gr. Suma ta przeznaczona zostanie na renowację nagrobka Johana Frischa z 1863 roku.

Akcja ratowania nagrobków trwa nie od dziś.

Zaczęliśmy już w 2006 roku i do tej pory dzięki zebranych funduszom udało się odnowić już 20 zabytków. Między innymi pomnik c.k. Kazimierza Przychockiego, Antoniego Kossowskiego czy Seweryna Łempickiego. Wspaniałe dzieła sztuki nagrobnej. Przypomnę przy tym, że nasz wielicki cmentarz to największy pomnik przeszłości, jaki można znaleźć w naszym mieście, a niektóre nagrobki wpisane zostały do rejestru zabytków województwa krakowskiego. Dlatego niezwykle ważne jest to, żeby ratować spuściznę naszej wspólnej przeszłości. Dla dzisiejszych pokoleń i dla przyszłości. Z cmentarzem wiąże się też inny, ważny wątek – kilka „dębów pamięci” uschło.

„Dębów pamięci”?

W 2009 roku wzięliśmy udział w akcji sadzenia dębów upamiętniających ofiary katyńskie z naszej ziemi. Wiązało się to z koniecznością dokładnego przeanalizowania Listy Katyńskiej, przeprowadzenia poszukiwań krewnych.

Oczywiście zajęła się tym pani.

Udało nam się odnaleźć 42 osoby – ofiary sowieckiego reżimu z wielickiej ziemi. Posadziliśmy drzewa, a niedawno okazało się, że kilka z nich uschło. I to w dosyć nieprzypadkowy sposób. Jakaś łobuzeria do tego doprowadziła, a ma to najprawdopodobniej związek z istniejącymi niedaleko ogródkami działkowymi.

Smutna historia. Niestety, nie dziwna.

Znajdziemy i na to sposób.

Pani Jadwigo, chyba musimy kończyć. Proszę powiedzieć jeszcze, jak to było być żoną burmistrza. Jak godziła pani obowiązki?

Szczerze mówiąc, to był ciężki okres. Mąż był nieustannie zajęty, wszystko więc znalazło się na mojej głowie – dom, dzieci, do tego praca. Kiedy się dowiedziałam, że zostanie burmistrzem powiedziałam – absolutnie nie, nie zgadzam się na to. Wiedziałam, z czym to się wiąże. Ale, jak można się domyślić, mój sprzeciw był krótkotrwały.

Lata 1992 – 2006. To sporo czasu.

Ale między innymi w tym właśnie czasie zaczęliśmy z Klubem działać tu i zdarzyło się wiele innych dobrych rzeczy. W 1998 r. rozpoczęły się w Magistracie spotkania otwarte „Wieliczka-Wieliczanie”. Miasto zaczęło się rozwijać.

Czy jest coś, co chciałaby pani zmienić, wprowadzić.

Bardzo mi brakuje systematycznej edukacji regionalnej dotyczącej historii miasta i jego zabytków. Przybywają tu rzesze nowych mieszkańców, którzy nic o tym mieście nie wiedzą. A Wieliczka ma tak wspaniałą historię, którą każdy jej mieszkańiec powinien znać.

Bardzo dziękuję za rozmowę i życzę by ta energia i zapał nigdy pani nie opuszczały.

Katarzyna Adolf / Wielickie Centrum Kultury

KULTURALNY ROZKŁAD JAZDY / GRUDZIEŃ 2022

1 grudnia	godz. 18:00 Teatrzyk „Pomocnicy Mikołaja” Pawilon wielofunkcyjny w Węgrzcach Wielkich
2 grudnia	godz. 9:00 Barbórka w Mediatece „Wydobywamy górnicze legendy” Sala Kinowa Wielicka Mediateka
2 grudnia	godz. 19:00 Wieczór Barbórkowy, koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Satmareńskie Tęsknoty” z Rumunii. Wielicka Mediateka
2 grudnia	godz. 17:00 Warsztaty Świąteczne w Wielickim Centrum Kultury, spotkanie I
2 grudnia	godz. 17:00 Wieczór gier planszowych - Studio Wielicka Mediateka
2 grudnia	godz. 18:00 Teatrzyk „Strażnicy podwodnego królestwa” Dom Ludowy w Krzyszkowicach
2 grudnia	godz. 18:00 Spotkanie autorskie z Jarosławem Czechowiczem
3, 10, 17 grudnia	godz. 9:30 i 12:00 Zwiedzanie „Soboty z Długoszem w kopalni” Muzeum Żup Krakowskich w kopalni (rezerwacja przez formularz zgłoszeniowy na www.muzeum.wieliczka.pl)
3 grudnia	godz. 11:00 – Liga K1 – Battle of Warriors - „Kickboxing w walce z nałogami”- CER Solne Miasto
3 grudnia	godz. 13:00 – Bał Mikołajkowy dla dzieci 4-8 lat w Klubie Fitness SolnyFit-CER Solne Miasto
3 grudnia	godz. 15:00 Mikołajki w Świetlicy Środowiskowej w Mietniowie
3 grudnia	godz. 17:00 Mikołajki w Świetlicy Środowiskowej w Sułkowie
4 grudnia	godz. 11:00 „Górnicza Wieliczka” Spacer po Wielicze- Wieliczka
4 grudnia	godz. 12:00 Mikołajki - wręczanie prezentów (obowiązują zapisy)
4 grudnia	godz. 13:00 Zagroda Reniferów Świętego Mikołaja- Rynek Górny w Wielicze
4 grudnia	godz. 15:00 Mikołajki w Świetlicy Środowiskowej w Lednicy Górnej
4 grudnia	godz. 17:00 Mikołajki w Świetlicy Środowiskowej w Kokotowie
5 grudnia	godz. 10:45 w Liceum Ogólnokształcącym w Wielicze Apel Pamięci o 10.ciu Polakach rozstrzelanych przez Niemców w Wielicze przy warzelni 4.12.1943 r., o godz.12.00 uroczystość przy pomniku.
5 grudnia	godz. 17:30 Mikołajki w Świetlicy Środowiskowej w Janowicach
6 grudnia	godz. 17:30 Spotkanie ze Świętym Mikołajem - Dom Ludowy w Śledziejowicach
6 grudnia	godz. 18:00 Mikołajki w Świetlicy Środowiskowej w Sygneczowie
7 grudnia	godz. 9:30 - 54 spotkanie Zarządu KPW XVII kadencji władz w Wielickim Centrum Kultury - Wieliczka Rynek Górny 6
7 grudnia	godz. 16:00– 7 Mikołajkowe Urodziny Klubu Fitness SolnyFit - CER Solne Miasto
8.12.2022 r.- 16.04.2023 r.	Wystawa pt.: „Lutnia 150 lat” Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
9 grudnia	godz. 10:00 Spotkanie „Senior w Muzeum” pt.: „Jubileusz 150-lecia Towarzystwa Śpiewaczego Lutnia w Wielicze” Muzeum Żup Krakowskich w Zamku Żupnym
9 grudnia	godz. 18:00 Ilustrowana Muzyką Historia Rocka- Wielickie Centrum Kultury
9 grudnia	godz. 17:00 Warsztaty Świąteczne w WielickimCentrum Kultury, spotkanie II
10 grudnia	godz. 18:00 UJ CM Solna Wieliczka – Enea Energetyk Poznań-CER Solne Miasto
11 grudnia	godz. 10:00 Warsztaty Mama, Tata i Ja pt.: „Tradycje górnicze” Muzeum Żup Krakowskich w kopalni
11 grudnia	godz. 11:00 Jarmark Świąteczny w Solnym Mieście
11 grudnia	godz. 15:00 Wystawa zwierząt egzotycznych- Świetlica Środowiskowa w Kokotowie
13 grudnia	godz. 14:00 wycieczka KPW do Arsenału w Muzeum Czartoryskich w Krakowie ul. Piłarska 8 - z przewodnikiem.
13 grudnia	godz. 17:00 spotkanie w Wielicze przy pomniku Odrodzenia Polski przed tablicą NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” w 41. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce.
16 grudnia	godz. 17:00 Warsztaty zdobienia pierników - Świetlica Środowiskowa w Sygneczowie
16 grudnia	godz. 17:00 Warsztaty zdobienia pierników -Wielickie Centrum Kultury
17 grudnia	godz. 16:00 Warsztaty zdobienia pierników - Świetlica Środowiskowa w Mietniowie
18 grudnia	godz. 8:00 Turniej wigilijny Gimnastyki Artystycznej-CER Solne Miasto
18 grudnia	godz. 12:00 Wigilia dla Mieszkańców
18 grudnia	godz. 14:30 Warsztaty zdobienia pierników - Świetlica Środowiskowa w Janowicach
18 grudnia	godz. 17:00 Warsztaty zdobienia pierników - Świetlica Środowiskowa w Sułkowie
22 grudnia	godz. 18:00 Mecz Superligi Tenisa Stołowego-CER Solne Miasto
24 grudnia	zabytkowa Kopalnia Soli „Wieliczka”, kaplica św. Kingi, górnicza Pasterka, wigilijny poranek (szczegółowe informacje wkrótce na www.kopalnia.pl)
28 grudnia	godz. 16:00 - 34 spotkanie „Wieliczka-Wieliczanie” Bis!, z serii: Wielickie rodziny (15)... We dwoje 50 lat i więcej ..." Halina i Wiesław Brygowie oraz rodziny: Aniołów, Sitków i wielickich absolwentów Liceum Pedagogicznego w Bochni (rocznik 1965)" - sala „Magistrat” UMiG ul. Powstania Warszawskiego 1.
do 31 grudnia	Wystawa pokonkursowa pt.: „Z moich rodzinnych stron – zabytki zapomniane, warte ocalenia” Muzeum Żup Krakowskich w kopalni

Poświęcenie odnowionego nagrobka Bolesława i Zbigniewa Machowiczów - żołnierzy Legionów Polskich

Nagrobek poświęcił proboszcz parafii św. Klemensa dr Wojciech Olszowski. W uroczystości udział wzięli: burmistrz Wieliczki Artur Kozioł wraz z zastępcami Piotrem Krupą i Agnieszką Szczepaniak, przewodniczący Rady Miejskiej w Wieliczce Tadeusz Luraniec, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Krakowie dr Maciej Korkuć, przedstawiciele Stowarzyszenia „Klubu Przyjaciół Wieliczki” oraz Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Koło w Wieliczce wraz z pocztym sztandarowym, Klub „Gazety Polskiej” w Wieliczce, harcerze, którzy wystawili honorową wartę, mieszkańcy oraz rodzina braci Machowiczów.

Odnowienia grobowca dokonał Instytut Pamięci Narodowej w Krakowie. Bolesław Machowicz (1899-1920) to bohater walk z bolszewikami. Studiował na Politechnice Lwowskiej, służył najpierw w 5. pułku piechoty Legionów Polskich, następnie w stopniu podchorążego w 53. pułku piechoty Strzelców Kresowych. Poległ podczas wojny polsko-bolszewickiej w bitwie pod Rohatynem we wrześniu 1920 r. Według przekazów rodzinnych rannego żołnierza przenosiły dwie sanitariuszki, gdy nadleciał pocisk zabijając wszystkich na miejscu. Zbigniew Machowicz (1900-1918) studiował na Politechnice Lwowskiej. Zgłosił się

na ochotnika do Legionów Polskich. W grudniu 1917 r. został przydzielony do Stacji Zbornej w Krakowie. Niestety nie dożył niepodległości. Zginął tragicznie w wypadku kolejowym w październiku 1918 r.

W rodzinnym grobowcu pochowana jest również siostra braci Machowiczów – Maria oraz rodzice: Jadwiga, która prowadziła pierwszy zakład fotograficzny w Wieliczce i Edward, który był w Wieliczce urzędnikiem i członkiem Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”. Grób, z inicjatywy Klubu „Gazety Polskiej” w Wieliczce, został wpisany do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski. UMiG Wieliczka

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Wieliczce 7 listopada przygotowali uroczystość upamiętniającą 79. rocznicę rozstrzelania przez okupantów niemieckich 10 Polaków - więźniów politycznych - w odwecie za zamach na mieszkającego w Wieliczce Niemca - Ulricha. Wydarzenie to miało miejsce w Wieliczce przy ul. Sienkiewicza 6 XI 1943 roku. Co roku społeczność szkoły - uczniowie, nauczyciele, wychowawcy na czele z dyrektorem Elżbietą Obal - Dyrek, przedstawiciele samorządu: Agnieszka Szczepaniak - zastępca burmistrza ds. społecznych, Adam Marek Panuś - sekretarz Miasta i Gminy Wieliczka, Anna Całka - dyrektor Wydziału Szkół i Przedszkoli, Piotr Marzec - przewodniczący Zarządu Osiedla Sienkiewicza- Asnyka - W. Pola wraz z delegacją oraz prezes Klubu Przyjaciół Wieliczki Jadwiga Duda wraz z członkami - upamiętniają to dramatyczne wydarzenie, które rozegrało się przy obecnej ulicy Sienkiewicza, przy której stoi pomnik poświęcony ofiarom tej zbrodni. UMiG Wieliczka

6 XI 1943 - PAMIĘTAMY

PATRIOTYCZNE ŚPIEWANIE Z „DWÓJKĄ”

9 LISTOPADA W WIELICKIEJ MEDIATECE ODBYŁO SIĘ „PATRIOTYCZNE ŚPIEWANIE Z DWÓJKĄ”, PRZYGOTOWANE PRZEZ UCZNIÓW I NAUCZYCIELI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 IM. T. KOŚCIUSZKI W WIELICZCE.

Uroczystości przy pomniku w Koźmicach Wielkich

11 LISTOPADA W KOŹMICACH WIELKICH W RAMACH OBCHODÓW NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI PRZEDSTAWICIELE LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI WRAZ Z BURMISTRZEM WIELICZKI ZŁOŻYLI WIĄZANI KWIATÓW PRZY POMNIKU ŻOŁNIERZY ZWIĄZKU WALKI ZBROJNEJ - ARMII KRAJOWEJ Z PLAĆÓWKI „SOSNA-LAS”.

Biblioteka na pomarańczowo podczas Kampanii Pomarańczowej Wstążki

W dniach 1-19 listopada odbyła się Kampania Pomarańczowej Wstążki. Wielicka biblioteka jako partner również włączyła się w tę inicjatywę i przez cały ten czas Wieliczka, w tym również nasza biblioteka wraz z filiami, barwiły się na pomarańczowo. Głównym celem kampanii jest przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży, a tegorocznym

obchodom towarzyszyło hasło „Skrzydła – słowa mają moc”. Słowa posiadają wielką siłę – mogą zarówno budować, wzmacniać, dawać szansę, wiarę, miłość i zrozumienie, jak również niszczyć czy krzywdzić inne osoby. Bibliotekarze wraz z pracownikami MGOPS w Wieliczce odwiedzali placówki edukacyjne i opiekuńcze, a także uczestniczyli w pik-

niku rodzinnym w Solnym Mieście. Podczas spotkań czytana była lektura „Elmer i nieznajomy”. Poruszono również temat dobrych słów i wartościowych rozmów z dziećmi, młodzieżą i osobami starszymi. Podczas pikniku najmłodszy uczestnicy mogli własnoręcznie wykonać m.in. papierowe postaci, którym doklejało skrzydła. MBM w Wieliczce

Jesienne spotkania i warsztaty w filiach bibliotecznych

Jesień w bibliotece obfitowała w wiele ciekawych wydarzeń. Bibliotekę w Koźmicach Wielkich odwiedziły dzieci z przedszkola samorządowego. Przedszkolaki miały okazję dowiedzieć się kilku ważnych rzeczy o epoce średniowiecza. Uczniowie oglądali prezentację przygotowaną przez bibliotekarkę. W międzyczasie rozgorzała dyskusja o życiu w tamtym czasie. Zaskoczeniem był brak cukru czy zwyczaj podczas jedzenia, które nie przetrwały do dziś. Rozmawiano o nauce, życiu na wsi i w zamku. Dodatkową atrakcją były przedmioty z epoki, które zostały udostępnione przez członka grupy rekonstrukcyjnej. Biblioteka na osiedlu Krzyszkowice zorganizowała warsztaty rękodzielnicze. W ich ramach odbyły się spotkania dot. filcowania na mokro. Uczestniczki zajęć wykonały wełniane kwiaty, które ozdobią torebki, szale, kapelusze i kłapy jesiennego płaszcza.

Filcowanie na mokro wykorzystuje właściwości włókien wełnianych, posiadających na swojej powierzchni małe haczyki, które pod wpływem temperatury, detergentu i tarcia szepiają się ze sobą, tworząc zwartą strukturę. Jest to bardzo relaksujące zajęcie, które dodatkowo - dzięki dostępnej wełnianej gamie kolorów, inspirowa i pobudza wyobraźnię.

Biblioteka w Węgrzyczach Wielkich zorganizowała dla swoich czytelników sentymentalny spacer po Cmentarzu Rakowickim z przewodnikiem Wojciechem Zabielskim. Przekazał on uczestnikom w barwny i interesujący sposób historię najstarszej nekropolii w mieście, miejsca pochówku wielu ważnych, zasłużonych twórców kultury, naukowców, filozofów, polityków, przedstawicieli znanych rodów, uczestników powstań oraz obu wojen światowych. Cmentarz Rakowicki w Krakowie to wyjątkowe miejsce, symbol pamięci o wielkich ludziach, których nie ma już wśród nas. Spacer ten był cenną i wartościową lekcją historii.

W filii w Śledziejowicach odbyło się kolejne jesiennie spotkanie dyskusyjnego klubu książek. Tym razem rozmawiano o powieści Charlesa Fraziera „Szepty lasu”. To kolejna książka budząca różne emocje w każdym uczestniku spotkania. Zdania były podzie-

lone, zarówno w odniesieniu do treści, fabuły czy stylu pisania. Kolejne spotkanie odbędzie się 13 grudnia o godz. 16:30, a omawianą lekturą będzie thriller psychologiczny „Nic o mnie nie wiesz” autorstwa E.G. Scott’a. W listopadzie w bibliotece w Śledziejowicach odbyły się warsztaty w ramach realizacji zadań konkursu Tajna Misja Zwiadowców organizowanego przez Bibliotekę Pedagogiczną w Gorzowie Wielkopolskim oraz Wydawnictwo Jaguar. Wspólnie z klasą 6 ze Szkoły Podstawowej w Śledziejowicach przeprowadziliśmy lekcję na temat poczucia własnej wartości, pasji i zainteresowań. Lekcja zrealizowana została na podstawie scenariusza „Dzień Wyboru – jak dostrzec i kształtować swoje niezwykłe umiejętności. Rozważania na temat zalet płynących z posiadania pasji”.

MBM w Wieliczce

Bombki na Święta od wielickich bibliotekarzy

Święta Bożego Narodzenia to najpiękniejszy czas w roku. Jest to magiczny okres wypełniony radością, oczekiwaniem i rodzinnym ciepłem. W tym roku wielicka biblioteka będzie obecna w domach czytelników nie tylko pod postacią ulubionych książek. Z tej okazji w dniach 14 listopada – 6 grudnia 2022 roku Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce zorganizowała konkurs „Moc magicznych życzeń”, w którym wygrać będzie można jedyne w swoim rodzaju bombki choinkowe, ręcznie malowane przez naszych bibliotekarzy.

Konkurs polega na napisaniu unikalnych życzeń dla biblioteki i/lub bibliotekarzy. Kartka z życzeniami powinna być opatrzona imieniem i nazwiskiem uczestnika konkursu oraz numerem telefonu. Życzenia należy wrzucić do skrzynki konkursowej w Wypożyczalni Główniej (Pl. Skulimowskiego 3). Autorzy najpiękniejszych życzeń zostaną nagrodzeni i poinformowani telefonicznie o wygranej. Szczegółowe informacje i regulamin można znaleźć na stronie internetowej www.biblioteka.wieliczka.eu MBM w Wieliczce, Paulina Lisowska

I ty możesz zostać Św. Mikołajem!

Podaruj tylko jedną książkę!

Mediateka – Biblioteka Miejska w Wieliczce zachęca do wzięcia udziału w mikołajkowej akcji charytatywnej. Dział dziecięco-młodzieżowy organizuje zbiórkę nowych książek dla dzieci i młodzieży z rodzin najbardziej potrzebujących w naszej gminie. Zesłoroczna akcja pokazała, że mieszkańcy Wieliczki mają ogromne serca. To właśnie dzięki wspólnym działaniom, mikołajkowe prezenty były i znowu mogą być pełne przygód, emocji i przeżyć, które niosą książki. Akcja jest wspólnym przedsięwzięciem wielickiej biblioteki oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliczce. Zbiórka książek będzie się odbywać w Bibliotece – Dział dla Dzieci i Młodzieży, pl. Skulimowskiego 3 w Wieliczce (budynek Mediateki). Książki można przynosić do 14 grudnia w godzinach otwarcia biblioteki. Serdecznie zachęcamy!

MBM w Wieliczce, Paulina Wandas

75 LAT DZIAŁALNOŚCI PRZEDSZKOLA W MIETNIOWIE

2012 rok to pierwsze listopadowe spotkanie zorganizowane w Pawlikowicach w 65. rocznicę kultywowania polskich tradycji w przedszkolu w Mietniowie, które zostało zorganizowane przy współpracy ze środowiskiem lokalnym: Zespołem Regionalnym MIETNIOWIACY, OSP w Chorągwy, KGW z Mietniowa, Chorągwy, Pawlikowic i Kapeli Mietniowskiej - w tym roku wypada 10-lecie tej tradycji. Wtedy Katarzyna Oleś-Blacha - mieszkanka Mietniowa, profesor Akademii Muzycznej i solistka Opery Krakowskiej nauczyła nas pieśni „Ojczyznę moją jest Bóg”, która to pieśń od tego czasu, co roku jest śpiewana podczas listopadowej mszy świętej w intencji ojczyzny, dzieci rodziców i wychowawców. Zawsze na początek - na wejście, chór tatusiów przygotowany przez artystkę wykonywał pieśń Bogurodzica, a chór mam przygotowany przez Katarzynę Chorobik - kierownika muzycznego zespołu Mietniowiacy, śpiewał psalm podczas liturgii słowa. Każdego roku listopadowe uroczystości i prezentacje dzieci przybierały różny charakter. W 2020 r. pandemia ograniczyła możliwość zorganizowania uroczystości. Wtedy odprawiona została tylko msza św. w wymienionej wyżej intencji z udziałem chętnych i oprawą

muzyczną Kapeli Mietniowskiej. Spotkanie w sali teatralnej nie odbyło się. 20 listopada 2015 rok to ostatni dzień spędzony w starej siedzibie przedszkola Mietniów 60 i rozpoczęcie nowego rozdziału w historii przedszkola w nowym budynku Mietniów 354. Od 23 listopada 2015 roku po uroczystym otwarciu 22 listopada działamy w nowej siedzibie.

W niedzielne popołudnie 20 listopada 2022 r. o godz. 14.00 spotkaliśmy się na mszy św. za dzieci, rodziców, wychowawców i wszystkich pracowników przedszkola. Oprawę muzyczną przygotowała z dziećmi katecheta - s. Cyryla i Kapela Mietniowska. Po mszy św. w sali teatralnej pod kościołem została wyświetlona prezentacja o naszym patronie Janie Łatusku, a potem dzieci zaprezentowały różne aktywności na wzór działalności patrona w zakładzie wychowawczym w Pawlikowicach. Na początek wspólnie wykonaliśmy piosenkę, która jest hymnem naszego przedszkola „Gdzie słyszysz śpiew, tam wejdź - tam dobre serca mają”, a potem kolejno prezentowały się grupy przedszkolne. Najmłodsi - Gr. I dzielnie maszerowały do przedszkola z zabawkami, przy akompaniamencie piosenki „Idzie mały zuch”. Gr. II zaprezentowała się jako orkiestra górnicza, Gr. III przy muzycznej inspiracji namalowała obraz Jana Łatuska, który ostatecznie okazał się być namalowany przez Stanisława Tatarę, który poczuł na plecach konkurencję i zdecydował

się zabrać głos i opowiedział o symbolicznym połączeniu postaci Jana Łatuska z przeszłości ze współczesnym akcentem, połączenia nieprzemijających wartości: wychowanie, praca i nauka. Gr. V pokazała jak można wesoło i melodyjnie upiec ciasteczka, które zawsze się udają. Gr. VI polonezem „Na różanym krzewie” w strojach z różnych regionów Polski zaprezentowała dorobek przedszkola gromadzony przez 75 lat - stroje ludowe z różnych regionów Polski. Na finał Gr. IV - zagrzała polską reprezentację do piłkarskiej rywalizacji podczas trwającego MUNDIALU pokazem cheerleaderek i przyszłych piłkarzy. Na zakończenie w nawiązaniu do listopadowych patriotycznych tradycji dzieci wykonały piosenkę „Tu wszędzie jest moja ojczyzna”. Autorki życiorysu Jana Łatuska w formie ilustracji otrzymały w podziękowaniu kwiaty. Dziękujemy dziadkowi Leona i Tymona - Bogdanowi Gancarzowi za artykuł o naszym przedszkolu i patronie w czasopiśmie Gość Niedzielny. *Renata Popiołek / Dyrektor Samorządowego Przedszkola w Mietniowie*

foto: Anna Knurowska

WIELKIE ŻYCIE

Colm Tóibín „Czarodziej”,
tłum. Jerzy Kozłowski, wyd. REBIS,
data premiery: 27 września 2022.

Najpierw tytuł. Zastanawiam się nad tym, kto tu jest największym czarodziejem. Najprawdopodobniej sam autor, bo z faktów i fantazji o życiu Thomasa Manna stwarza opowieść, od której trudno się oderwać. Ale po części czarodziejem jest i tłumacz, gdyż w tak subtelny i jednocześnie tak lekki sposób oddać frazę wyjątkowo ponurej w swej wymowie książki to przecież duża sztuka. Polski czytelnik może być wdzięczny, że proza irlandzkiego twórcy trafiła do tak czułego na jej niuanse Jerzego Kozłowskiego. Czy to jest rzeczywiście powieść o Mannie? Teoretycznie tak, ale „Czarodzieja” można odczytać na różnych poziomach. Ten najciekawszy to z pewnością historia udziału twórcy w życiu społecznym narodu, dla którego tworzy. Tóibín opowiada o tożsamości pisarza, lecz jednocześnie snuje – i tu mrok ujawnia się szczególnie – opowieść o tożsamości społecznej i kulturowej Niemiec. O podwójnej niemieckiej porażce w obu wojnach, jednak głównie o tym, co tworzyło poczucie wyjątkowości niemieckiego narodu i o czym Thomas Mann umiał opowiadać, lecz i kontestować to, wstydić się tego, ale i prezentować to w swym dostojnym stylu. „Czarodziej” to również jedna z barwniejszych powieści o rodzinie, jakie udało mi się w ostatnich latach przeczytać. Ta rodzina najpierw się rozpada, a potem upada. Wizerunkowo oraz w związkach, które stają się relacjami pełnymi żalu i niedosytu. Dystygowany i zdystansowany senior rodu umiera tak, jak żył – godnie. Nawet zza grobu przypomina o swojej wyniosłości, braku czułości czy sentymentu dla pozostałych członków rodu. Upokarza ich swoim testamentem i jest przekonany, że Thomas nie będzie dzieckiem przynoszącym dumę sytemu lubeckiemu mieszczańinowi.

Z GÓRNEJ PÓŁKI

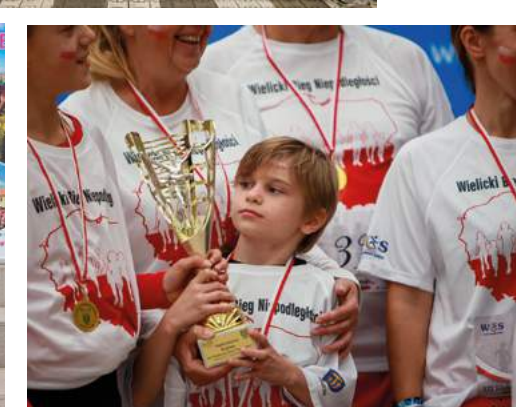

Matka Manna umiera dużo później, w goryczy i osamotnieniu. Ich najmłodszy syn, nadzieja rodziców na kontynuację rodzinnych tradycji, wejdzie w niebezpieczny romans z nazizmem. Thomas Mann będzie się ścierał – także twórczo – ze swoim starszym bratem, a potem założy rodzinę być może wbrew sobie i swoim pragnieniom seksualnym, ale na pewno z przekonaniem, że ród Mannów w kolejnym pokoleniu będzie wolny od idiosynkrazji i rozczarowań. Colm Tóibín proponuje bardzo dynamiczne i złożone wizerunki psychologiczne wszystkich w najbliższym otoczeniu Thomasa Manna, który jako mąż, ojciec oraz głowa rodu jest w pewien kontrolowany sposób spychany gdzieś na margines. Bo niemiecki prozaik pozostaje wiecznie w decyzyjnym impasie – albo nie jest w stanie opowiedzieć się czytelnie po czyjejś stronie, albo miota się, gdy ma wyrazić to, co jest obowiązkiem moralnym twórcy mogącego wpływać na nastroje społeczne w kraju, którego się wstydi, ale i go kocha. „Czarodziej” to też powieść o tym, czym jest tak zwane wielkie życie. O artystycznym spełnieniu, niespełnionych erotycznych i seksualnych tęsknotach, o rozczarowaniu samym sobą w obliczu tego, jak inni widzą wielkość, a także o bezradności oraz konsekwentnej nauce asertywności. Wreszcie o wielkości twórcy, który młodo debiutuje i szybko stanie się ideologiczny. Thomas Mann przeżył długie i niewątpliwie fascynujące życie. Colm Tóibín pokazuje je od podszewki i koncentruje się na najistotniejszych zdarzeniach kształtujących tożsamość Manna w opozycji do polityki, a także do nacjonalistycznego szaleństwa ogarniającego kraj, o którym opowiadał dystygowanymi frazami i z intelektualną ambicją. Analizując drogę twórczą i fascynujące życie prywatne pisarza, Tóibín pokazuje, jak trudno było mu podać rolę wyznaczoną przez świat, który go czytał i interpretował. To jednocześnie opowieść o człowieku, któremu udało się stworzyć satysfakcjonujący związek małżeński z kobietą będącą jego uzupełnieniem oraz spełnieniem oczekiwania pełnej akceptacji. Interesujące jest śledzenie tego, w jaki sposób autor „Czarodzieja” co chwilę przekracza granicę między tym, co prywatne, tym, co artystyczne, i tym, co kazało Mannowi miotać się pośród wątpliwości, kiedy nie wiedział

i czasem nie chciał wiedzieć, jak jego wielkie życie powinien postrzegać wielki świat. Rodzina Manna to nie tylko galeria frapujących postaci. To również arena intelektualnych, ideowych, filozoficznych i ontologicznych sporów. Dowiadujemy się, co kształtowało twórcę jako mężczyznę, pisarza, kosmopolitę, ale przede wszystkim ojca – czasem tak bezradnego wobec różnorodności charakterów swoich dzieci. Dwójka najstarszych daje mu lekcje tego, jak zachłannie i intensywnie zdobywać życie. Sam Mann jest w dużej mierze zachowawczy, kiedy konfrontuje się z poglądami i postawami życiowymi ludzi oczekujących od niego czegoś, czego nie jest w stanie dać światu. Bo może nigdy na ten świat nie był gotowy. Żona tak odpiera zarzut, że Mann nie wychodzi zbyt często z domu: „Tommy lubi, kiedy świat przychodzi do niego”. I tak się dzieje w istocie, co Tóibín bardzo ciekawie pokazuje. Jego bohater nie będzie mógł schronić się w zaciszu gabinetu i pośród zapisywanych słów. Za każdym razem wyciąga go stamtąd będzie nowy problem, nowy dylemat. „Czarodziej” snuje rozważania o społecznej roli pisarza, o jego ideologicznej misji i o tym, do jakiego stopnia twórca może skryć się w swoich artystycznych fantazjach. Mann szybko zaczyna być doceniany, adorowany, ale równie szybko atakowany. Wolałby emigrację wewnętrzną i współistnienie ze swymi bohaterami literackimi, jednak życie upomina się o niego przez cały czas, bo i przychodzi Mannowi żyć w bardzo specyficznym czasie. Naznaczenie kontynentu europejskiego dwiema wojnami to oczywiście nie wszystko. Tóibín stara się pokazać różne punkty zwrotne w biografii Thomasa Manna, lecz również fantazjować o tym, jak bardzo chciał je omijać i bagatelizować. Jak ostatecznie dojrzewał do przemiany introwertycznej natury artystycznej. A poza wszystkim jest to piękna opowieść o tym, w jaki sposób walczyć o ocalenie własnej rodziny. Tóibín portretuje fascynującego człowieka pośród równie fascynujących ludzi, którzy go kształtowali. A także wielkiego pisarza – zwracając uwagę na to, co składa się na wielkość i co tworzy legendę. Nie ma tu demitologizacji postaci, jest wyjątkowa czułość opowieści o intelektualności, który chciał mówić w imieniu narodu, a tego głosu uczyła go głównie rodzina. *Jarosław Czechowicz*

XIX Wielicki Bieg Niepodległości z rekordową liczbą uczestników

Za nami XIX edycja Wielickiego Biegu Niepodległości - pierwszy raz w historii wielickich biegów na starcie stanęło blisko 300 biegaczy. O godzinie 13:00 spod Pomnika Odrodzenia Polski przy wielickim Magistracie, biegacze wystartowali w kierunku „Solnego Miasta”, gdzie czekał na nich stół poczęstunek oraz nawiązujące do symboliki dnia rogate świętomarcińskie. W biegu uczestniczyli zarówno zapaleni biegacze, jak i amatorzy, którzy w ten wyjątkowy sposób chcieli uczcić 104. Rocznicę Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Dekoracja uczestników biegu odbyła się tradycyjnie na patio Solnego Miasta, a przeprowadzili ją: zastępca burmistrza Wieliczki - Piotr Krupa, sekretarz Gminy Wieliczka - Adam Marek Panuś oraz dyrektor Wielickiego Ośrodka Sportu - Angelika Waszkiewicz. Bez wątpienia Wielicki Bieg Niepodległości z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością i towarzyszy mu wyjątkowa atmosfera. *Wielicki Ośrodek Sportu*

Kampania Pomarańczowej Wstażki w Wielickim Centrum Kultury

Listopadowe dni w Wielickim Centrum Kultury upłynęły pod znakiem koloru pomarańczowego. Wszystko za sprawą Kampanii Pomarańczowej Wstażki, którą jak co roku prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce. Kampania Pomarańczowej Wstażki przeciwko przemocy oraz krzywdzeniu dzieci i młodzieży to akcja, która nagłaśnia ważny i trudny problem. Jej zasadniczym celem jest tworzenie świata, w którym

młodzi ludzie czują się bezpiecznie i szczęśliwie. Nieodzownym elementem Wielickiej Kampanii Pomarańczowej Wstażki są działania promocyjne oraz informacyjno-edukacyjne. Wielickie Centrum Kultury wraz z prowadzącymi i uczestnikami naszych zajęć oraz zespołami działającymi pod naszym patronatem całym sercem wspierają tę wspianą inicjatywę. Yanabanda, Mietniowiacy, Sułkowanie, W wolnej chwili, Zespół Pogórze Wielic-

kie, Teatr Sztolnia Klub Maluszka Koralik, Nauka gry na instrumentach, Smyki w rytmie muzyki z prowadzącą Agatą Babicz, zajęcia rytmiczno-taneczne, zajęcia wokalne, Akademia Małego Aktora z Patrycją Durską, Klub Młodego Plastyka, Zumba Kids, Gordonki zajęcia plastyczne oraz Klub Maluszka Koralik w świetlicach środowiskowych w Sułkowie i w Mietniowie, Zumba Kids w Mietniowie, Klub Młodego Plastyka w świetlicach środowiskowych w Sygnejczowie, Mietniowie i w Kokotowie. W ramach naszego zaangażowania zorganizowaliśmy m. in. warsztaty plastyczne, podczas których uczniowie Wielickiej Szkoły Montessori tworzyli ramy-lustra w myśl hasła – słów Mahatmy Ghandiego, będących jednym z motywów przewodnich tegorocznej akcji – „Życie jest jak lustro: jeśli się uśmiechniesz, lustro również odpowie Ci uśmiechem”. Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

ZABAWA ANDRZEJKOWA Z WIELICKIM CENTRUM KULTURY

To już nasza tradycja – w listopadzie zapraszamy do Wielickiego Centrum Kultury, Domu Kultury w Brzegach oraz do wybranych świetlic środowiskowych na pełne atrakcji bale andrzejkowe dla najmłodszych. Jak zawsze we wspólnej zabawie udział wzięły małe czarownice

i mali czarodzieje, fantastyczne postaci z bajek i inne niezwykle stwory. Oprócz wspólnych zabaw i tańców na uczestników zabawy w Brzegach, Sułkowie, Mietniowie oraz w Wielickim Centrum Kultury czekały animacje, konkursy i słodka niespodzianka. Zapraszamy do obejrzenia

kolorowej fotorelacji! Organizatorami balu andrzejkowego w Brzegach byli sołtys Małgorzata Krasoń, rada sołecka oraz Koło Gospodyń Wiejskich z Brzegów we współpracy z Wielickim Centrum Kultury oraz ze Stowarzyszeniem LGD Powiatu Wielickiego. Wielickie Centrum Kultury

fot. Wielickie Centrum Kultury

Koncert zaduszkowy w wykonaniu Orkiestry Dętej Hejnał z Byszyc

W niedzielę 6 listopada w kościele MB Różańcowej w Byszycach odbył się tradycyjny koncert zaduszkowy w wykonaniu Orkiestry Dętej Hejnał z Byszyc, działającej pod patronatem Wielickiego Centrum Kultury. Koncert rozpoczął się utworem „S Bohem” - autor Frantisek Kmoch. Podczas mszy świętej zostały zaprezentowane pieśni „Nasze Plany i Nadzieje” oraz „Pszenniczny Dar” - opr. Adrian Drzewi, a następnie utwór „On se ne Vratí”. Pod-

czas występu premierę miał utwór - „Pożegnanie”, który skomponowany został we wrześniu tego roku przez Adriana Drzewi. Ćwiczony od około miesiąca, specjalnie na ten koncert zaduszkowy, został bardzo ciepło przyjęty przez publiczność. Widzowie mogli usłyszeć również takie utwory jak: marsz „Ostatnia droga” - Emil Stolec, „Marsz Sikorskiego”, „Nad grobem ojca”. Po koncercie, w odpowiedzi na długie brawa orkiestra wykonała jeszcze zna-

fol. Wielickie Centrum Kultury

ny wszystkim utwór „Łzy Matki”. Zespół nieustannie powiększa swoje instrumentarium, szczególną uwagę zwrócił na siebie cztery złote, pięknie lśniące tuby, a dokładniej helikony, które orkiestra w komplecie zaprezentowała pierwszy raz. Koncert zgromadził liczną grupę mieszkańców, parafian, sympatyków Orkiestry, wśród których obecna była dyrektorka Wielickiego Centrum Kultury Magdalena Kot. Wielickie Centrum Kultury

Informacja o działalności LGD w 2022 roku

Mijający rok był dla Lokalnej Grupy Działania Powiatu Wielickiego czasem intensywniej pracy nad realizacją Lokalnej Strategii Rozwoju. Po dwóch latach pandemii znów zaczęto organizować lokalne imprezy, które LGD wspiera finansowo w ramach działań na rzecz rozwoju lokalnej społeczności. Z radością powróciliśmy do spotkań z naszymi mieszkańcami na takich wydarzeniach. LGD przeprowadziło również największą od 2019 roku liczbę naborów wniosków - 7, w tym jeden na podejmowanie działalności gospodarczej i jeden grantowy dla organizacji pozarządowych z terenu LGD. Pozostałe nabory obejmowały zadania inwestycyjne, gdzie wnioski składane zostały przez gminy członkowskie. LGD Powiatu Wielickiego w bieżącym roku realizowało projekt współ-

pracy z LGD Korona Północnego Krakowa i LGD Puszcza Kozienicka, w ramach którego Koła Gospodyń Wiejskich z naszego terenu wzięły udział w imprezach organizowanych przez partnerów projektu. Efektem współpracy będzie również publikacja z przepisami popisowych potraw przygotowanych przez członkinie Kół.

W drugi weekend września, po dwuletniej przerwie związanej z pandemią Covid-19, dwa Kola Gospodyń Wiejskich z terenu LGD wzięły udział w targach Agropromocja w Starym Sączu. W dniu 15 października z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet Wiejskich Stowarzyszenie zorganizowało dla Kół Gospodyń Wiejskich ze swojego terenu wyjątkowe wydarzenie w Wielickiej Mediatece. Spotkanie trzydziestu KGW

z terenu LGD miało na celu podkreślenie roli kobiet w budowaniu aktywnego społeczeństwa i docenienie ich zaangażowania na rzecz kultywowania lokalnych tradycji. Stworzyło również szansę na bliższe poznanie i współpracę między Kółami. W ramach jesiennej naboru wniosków na podejmowanie działalności gospodarczej zostały złożone 23 wnioski. Dostępne i zaplanowane środki na ten okres zostały przez nas rozdysponowane w naborach organizowanych na przestrzeni ostatnich 7 lat. Co za tym idzie - w obecnym okresie programowania na lata 2014-2020 nie przewiduje się już kolejnych naborów zarówno na podejmowanie nowych, jak i rozwijanie działalności gospodarczych. Obecnie toczą się prace nad nową Lokalną Strategią Rozwoju, która również przewidywać będzie pomoc w zakresie podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej. Celem naszym jest, aby pierwsze tego typu nabory już w ramach realizowania nowej Strategii na lata 2023-2027 odbyły się w przyszłym roku. Grzegorz Leszczyński Dyrektor biura LGD Powiatu Wielickiego.

Puls Wieliczki

grudzień 2022

fol. LGD Powiatu Wielickiego

METAMORFOZY W NATURHOUSE

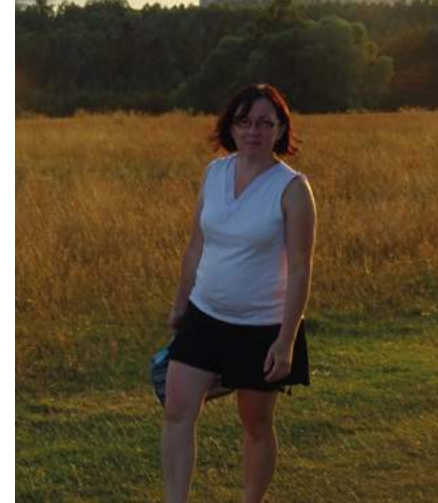

Pani Kasia - właścicielka gospodarstwa rolnego „Ziołowe zacisze”, postanowiła zmienić swój wygląd, poprawić zdrowie i rzucić nadmiar kilogramów pod okiem specjalisty. W Centrum Dietetycznym Naturhouse w Wieliczce udało się jej w szybkim, ale zdrowym tempie zredukować nadmierną masę ciała (10kg). Wizyty odbywały się raz w tygodniu, dzięki czemu udało się utrzymać wysoką motywację oraz mieć kontrolę nad przebiegiem redukcji wagi. Dieta pani Kasi była pełnowartościowa, prosta oraz z produktów sezonowych, a odpowiednio dobrana naturalna suplementacja, pomagała uzyskać nie tylko lepsze efekty, ale poprawiała samopoczucie oraz wygląd naszej bohaterki. Dlatego kompleksowa kuracja pozwoliła na osiągnięcie zamierzonego celu.

1. Co wpłynęło na pani decyzję by udać się do dietetyka? Złe samopoczucie, nie tylko fizyczne, ale w dużej mierze psychiczne. Po urodzeniu dzieci długo się łudziłam że wrócę do „formy”. Niestety, miesiące mijały

a moja waga ani drgnęła. Nadszedł dzień, w którym sobie powiedziałam, że jeśli sama o siebie nie zadbam, to nie mam co liczyć na cud. Podniosłam telefon i zadzwoniłam do Naturhouse. Panią Anię i panią Karolinę poznałam już wcześniej, przy okazji wydarzenia Nocy Bibliotek w Wielickiej Mediatece, miałam okazję już wtedy z nimi porozmawiać, wywarły na mnie bardzo pozytywne odczucia. Dzięki temu było jasne, komu chcę powierzyć mój proces odchudzania.

2. Co sprawiło Pani największą trudność podczas kuracji? Początki są zawsze trudne, i tak też było na początku diety. Ciężko było mi utrzymać 3-godzinną przerwę między posiłkami. Byłam przyzwyczajona do 3 posiłków dziennie, więc 5 posiłków okazało się nie lada wyzwaniem. Nawet budzik sobie nastawiałam po skończonym posiłku, żeby za 3 godziny mi przypominał, że pora coś zjeść. Na szczęście przy wizycie otrzymuję się od pań dietetyczek specjalne suplementy diety, na bazie których w łatwy i szybki sposób można przygotować sycący posiłek. Dodatkowo suplementy te pomagają w spalaniu tkanki tłuszczowej. Drugą trudnością okazało się picie wody. Od zawsze miałam z tym duży problem, ale znalazłam na to sposób. Otóż, do wody zaczęłam dodawać sobie octy owocowe, które sama produkuję. Mało kto wie, ale octy wspomagają również proces odchudzania i zapewniają większe uczucie sytości. Tutaj należy zaznaczyć, że proces produkcyjny octu ma

bardzo duże znaczenie. Ocet, który ma najwięcej zalet dla naszego zdrowia to ocet, który powstaje w naturalnym przebiegu fermentacji, jest niefiltrowany i z „matką octową”.

3. Jak zmiana nawyków żywieniowych wpłynęła na pani i pani rodzinę?

Jeśli konsekwentnie przestrzega się diety, to nawyki zostają z nami już na zawsze. Teraz już mój żołądek sam daje mi znać że minęły 3 godziny i pora coś zjeść. Czas diety nauczył mnie, że przyrządzanie zdrowszej wersji posiłków wcale nie zajmuje dużo więcej czasu. Wcześniej powtarzałam sobie, że nie ma czasu być na diecie, ale okazało się, że przygotowanie omeletu z warzywami wcale nie zajmuje więcej czasu niż zrobienie bułki z szynką. Przez cały czas trwania diety, dzieci i mąż mnie obserwowali i sami zaczęli sięgać po rybę gotowaną na parze zamiast smażonej. Myślę, że nawyki z czasów mojej diety pozostaną z nami już na zawsze.

Kasi się udało osiągnąć cel - Tobie też może, wystarczy że oddasz się w ręce profesjonalistów. Naturhouse

"Do Cameraty wstąp, tu ludzie fajni są!
Muzyka przede Ciepłota i będziecie jak w domu
przyjdź i przekonaj się!"

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
OGŁASZA

nabór do chóru CAMERATA

ZAPRASZAMY NA PROBY
WE WTOREKI I CZWARTKI GODZ. 18:30
AULA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
IM. JANA MATEJKI W WIELICZCE
UL. J. PIŁSUDSKIEGO 18

ZAJRZYSZ TEŻ: WWW.CAMERATAWIELICZKA.PL

WIELICKIE CENTRUM KULTURY
OGŁASZA

WARSZTATY OZDÓB CHOINKOWYCH Z WATY dla dzieci w wieku od 7 lat

2 i 9 grudnia
2022 r.
godz. 17.00

Wielickie Centrum Kultury
obowiązują zapisy na oba spotkania

Liczba miejsc ograniczona. Szczegółowe informacje i zapisy 12 278 32 00 www.102

ilustrowana muzyką historia rocka

PAVAROTTI & FRIENDS

Eric Clapton, Elton John, Sheryl Crow,
Liza Minnelli, John McLaughlin i inni

9 GRUDNIA 2022 R.,
GODZ. 18:00

PROWADZĄCY: RED. JERZY SKARZYŃSKI
WIELICKIE CENTRUM KULTURY, RYNEK GÓRNY 6
WSTĘP WOLNY

II Bieg Charytatywny dla Janusza

W piękne niedzielne przedpołudnie 9 października spotkaliśmy się w Węgrzcach Wielkich, gdzie odbyła się 2. edycja Biegu Charytatywnego dla Janusza. W tegorocznej edycji ponad 180 zawodników wystartowało w biegu na dystansie 6 km, po to aby pomóc Januszowi, który - z czego bardzo się cieszymy - był wśród nas. Dekoracja zwycięzców odbyła się na stadionie LKS Węgrzanka. Każdy uczestnik biegu został nagrodzony medalem, a najlepsi biegacze otrzymali piękne puchary. Janusz Kot, jest

wychowankiem „Węgrzanki”, a jednocześnie jednym z najlepszych zawodników w jej historii. Janusz - człowiek o wielkim sercu - cierpi na SLA - stwardnienie zanikowe boczne i potrzebuje naszej pomocy i wsparcia. Ogromne wyrazy uznania dla organizatorów: LKS Węgrzanka, Krzysztof Orzeł, Mirosław Sroka, Małgorzata Sroka, oraz współorganizatorów, sponsorów, partnerów i wszystkich ludzi dobrej woli. Cieszymy się, że wraz z Miastem i Gminą Wieliczka mogliśmy włączyć się we współ-

organizację tego wydarzenia. Zachęcamy do dołączenia do grupy na facebooku, gdzie można wziąć udział w licytacjach na rzecz Janusza, nazwa grupy to: Licytacja na rzecz Janusza Kota. Wielicki Ośrodek Sportu

Koszykówka w wykonaniu niepokonanych dziewcząt z Węgrzc Wielkich

W dniu 20 października odbyła się kolejna odsłona szkolnej koszykówki 3x3. Na hali sportowej w Węgrzcach Wielkich do rywalizacji przystąpiły drużyny dziewcząt z klas siódmych i ósmych. W rozgrywkach wzięły udział reprezentacje ośmiu szkół: SP Janowice, SP Raciborsko, SP nr 1 Wieliczka, SP nr 2 Wieliczka, SP Koźmice Wielkie, SP nr 4 Wieliczka, SP Śledziejowice oraz gospodarze hali SP Węgrzce Wielkie. Po rozegraniu meczy w grupach do ścisłego finału awansowały drużyny SP nr 1, SP nr 2, SP Raciborsko i SP Węgrzce Wielkie. Mecze finałowe przyniosły wiele emocji, lecz zdecydowanym liderem okazała się ekipa z SP Węgrzce Wielkie. Drugie miejsce przypadło drużynie SP nr 1 Wieliczka, trzecie SP Raciborsko, a czwarte SP nr 2 Wieliczka. Gratulujemy! Każda drużyna została nagrodzona pamiątkowymi dyplomami i medalami, a puchary dla najlepszych trzech drużyn wręczyła wicedyrektor szkoły Elżbieta Sadowska oraz Angelika Waszkiewicz - dyrektor Wielickiego Ośrodka Sportu. Zawody zorganizowane zostały przez Wielicki Ośrodek Sportu przy wsparciu Gminy Wieliczka. Wielicki Ośrodek Sportu

Małopolska Liga JU-JITSU - SALT CUP w Wieliczce

Blisko 500 zawodników zmierzyło się 5 listopada w Wieliczce, biorąc udział w Małopolskiej Lidze Ju-Juitsu - Salt Cup. Zawody zostały rozegrane w pięciu grupach wiekowych - U8, U10, U12, U14, U16, systemem grupowym. Ju-jitsu, czyli inaczej „sztuka ustepliwości”, „sztuka łagodności, miękkości” to tradycyjna, japońska sztuka walki lub tak zwana metoda walki wręcz, bez użycia broni lub z użyciem małego oręża, stosowana w ataku i obronie, w starciu z jednym albo kilkoma uzbrojonymi lub nieuzbrojonymi przeciwnikami. Zawody zorganizowane zostały przy wsparciu finansowym Miasta i Gminy Wieliczka. Organizatorem zawodów był Małopolski Związek Ju-Jitsu. Wielicki Ośrodek Sportu

...by zdrowym być

BADAJMY SIĘ

Nowotwory, choroby układu trawienego, układu krążenia czy nieprawidłowe funkcjonowanie gruczołów wewnętrznych to choroby, które najczęściej dotyczą znaczną część naszego społeczeństwa. Morfologia jest podstawą do obserwacji stanu zdrowia.

Morfologia to obraz naszego organizmu. Regularne badanie krwi to najlepsza droga, by mieć kontrolę nad stanem naszego zdrowia.

Stężenie poszczególnych substancji we krwi w granicach normy oznacza, że nie ma potrzeby leczenia. Odchylenie od środka normy (bliżej dolnej czy górnej granicy) to sygnał do konsultacji z lekarzem i konieczność obserwacji stanu naszego organizmu.

Podam przykład: nasz samochód podlega regularnemu, corocznemu przeglądowi, dla bezpieczeństwa naszego, pasażerów i innych użytkowników dróg.

Dlaczego więc nasz organizm nie podlega takim zasadom? Dlaczego nie badamy się regularnie? Coroczne badania pozwolą nam zaobserwować ewentualne zmiany w naszym organizmie. Jest to gwarancja bezpiecznego, długiego i zdrowego życia.

Bardzo ważne jest przygotowanie się do rozmowy z lekarzem. Musimy być przekonani, że warto i trzeba się badać. To nasz organizm i to my, przede wszystkim, musimy dbać o swoje zdrowie. Musimy mieć rozeznanie, o czym konkretnie będziemy rozmawiać. Dobra współpraca lekarz – pacjent ma wpływ na prawidłową diagnozę i wyniki leczenia. W rozmowie z lekarzem ustalamy np. jakie leki i suplemen-

ty przyjmujemy i które możemy odstawić na czas badania. Nie bójmy się zmienić lekarza, jeśli nie spełnia naszych oczekiwań lub z braku postępów w leczeniu. Między rutynowymi, profilaktycznymi badaniami obserwujemy siebie, czy nie pojawią się zmiany w funkcjonowaniu naszego organizmu. Korzystajmy z „kalkulatora morfologii” pomocniczego narzędzia w interpretacji wyników.

Jednorazowo można pobrać taką ilość krwi, która stanowi około 1% masy naszego ciała, np. 60 kg masy ciała to 600 ml pobranej krwi. W stacjach krwiodawstwa pobiera się do 450 ml. Organizm zregeneruje się po 24 godzinach. Przy pobraniach w punkcie analiz pobiera się nieznaczne ilości krwi, co nie obciąża zdolności regeneracyjnych erytrocytów. Erytrocyty potrzebują około trzech miesięcy, by przejść pełny cykl wymiany. W tym cyklu usuwane są stare erytrocyty, a ich miejsce zajmują nowe. To one transportują większość substancji, co może mieć wpływ na wyniki badań.

Na badanie krwi idziemy na czczo, czyli 8-12 godzin po ostatnim posiłku. Wskaźnikiem będzie godzina pobrania krwi w punkcie. Ostatni posiłek nie może być nadmierny a wystarczająco sycący, by móc spokojnie przespać noc. Przed pobraniem krwi należy wypić szklankę wody, co zdecydowanie ułatwi jej pobranie. Krew nie będzie tak gęsta, naczynia krwionośne będą wypełnione i bardziej widoczne, a to uchroni nas przed ryzykiem siniaka. Pijemy tylko czystą, letnią wodę bez żadnych dodatków. *Zdzisław Kapera*

ZNAJDŹ 8 SZCZEGÓŁÓW, KTÓRYMI RÓŻNIĄ SIĘ OBRAZKI

rys. Joanna Krawczyk

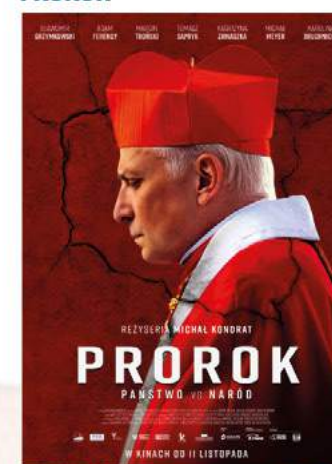
REPERTUAR GRUDZIEŃ 2022

KINO WIELICKA
MEDIATEKA

SOLNEMIASTO
SP. Z O.O.

sieć kin
studyjnych

PROROK

1 GRUDNIA 18:00	7 GRUDNIA 18:00	12 GRUDNIA 18:00
3 GRUDNIA 19:00	8 GRUDNIA 18:00	
4 GRUDNIA 19:00	10 GRUDNIA 19:00	
5 GRUDNIA 18:00	11 GRUDNIA 19:00	

(2-06), BIOGRAFICZNY, HISTORYCZNY, RELIGIJNY, PRODUKCJA: POLSKA, 2022, POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 12+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

ŚUBUK

14 GRUDNIA 18:00	29 GRUDNIA 18:00
17 GRUDNIA 19:00	30 GRUDNIA 18:00
18 GRUDNIA 19:15	
28 GRUDNIA 18:00	

(1-52), DRAMAT, PRODUKCJA: POLSKA, 2021, POLSKA WERSJA JĘZYKOWA, 15+
FILMOWA ŚRODA
GABINET FILMOWYCH CIEŃ
PRELEKCJA + POKAZ FILMU

KING: MÓJ PRZYJACIEL LEW

3 GRUDNIA 15:00
4 GRUDNIA 15:00
10 GRUDNIA 15:00
11 GRUDNIA 17:00

(1-45), PRZYGODOWY, KOMEDIA, FAMILIJNY, PRODUKCJA: FRANCJA, 2022, DUBBING, 6+

KOPCIUSZEK I KAMIEŃ ŻYCIA

4 GRUDNIA 13:00
10 GRUDNIA 17:00
11 GRUDNIA 13:00

(1-26), ANIMOWANY, PRZYGODOWY, PRODUKCJA: USA, 2022, DUBBING, 6+

GULIWER

3 GRUDNIA 17:00
4 GRUDNIA 17:00
11 GRUDNIA 15:00

(1-31), ANIMACJA, PRZYGODOWY, PRODUKCJA: CYPR, UKRAINA, 2021, DUBBING, 4+

WIELKI ZIELONY KROKODYL DOMOWY

16 GRUDNIA 15:30:18:00	20 GRUDNIA 12:30:18:15
17 GRUDNIA 14:30:17:00	21 GRUDNIA 12:30:18:00
18 GRUDNIA 15:00:17:15	22 GRUDNIA 16:00:18:00
19 GRUDNIA 13:00:18:00	

(1-46), FAMILIJNY, PRZYGODOWY, PRODUKCJA: USA, 2022, DUBBING, 7+
KINO WIELICKA MEDIATEKA DLA SENIORA
FILMOWA ŚRODA

KINO WIELICKA MEDIATEKA, PLAC M. SKULIMOWSKIEGO 3, WIELICZKA, TEL. 123858838, FACEBOOK: KINO WIELICKA MEDIATEKA

Małopolski Bank Spółdzielczy

Zawsze Twoim Bankiem

Solidny

Mocny

BS Pay

Bezpieczny

TRADYCYJNIE
I NOWOCZEŚNIE

CENTRALA MAŁOPOLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO

32-020 Wieliczka, ul. Kilińskiego 2, tel.: 12 278 14 66, e-mail: info@mbsw.pl

www.mbsw.pl